

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY**

ul. Długa 47,85-034 Bydgoszcz
Tel. 52 345-56-44, Fax 52 345-56-17,
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 31 grudnia 2014 r.

Znak sprawy: RBG-61-22/14/JM

DECYZJA nr RBG- 44/2014

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy – po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

1. nieprzekazywaniu konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr. 126, poz. 715, z późn. zm.) na formularzu informacyjnym, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, co stanowi naruszenie art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy o kredycie konsumenckim i narusza art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdza zaniechanie stosowania ww. praktyki z dniem 22 lipca 2013 r.;

2. stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), poprzez zawarcie we wzorcach umów wykorzystywanych przy zawieraniu umów o kredyt konsumencki postanowienia o treści:

„W przypadku, gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy” (pkt 15.4. “Ramowej Umowy Pożyczki”),

co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdza zaniechanie stosowania ww. praktyki z dniem 22 lipca 2013 r.;

3. pobieraniu od pożyczkobiorców nieprzewidzianej umową opłaty „za zaległe ubezpieczenie”, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.) i narusza przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdza zaniechanie stosowania ww. praktyki z dniem 18 lipca 2013 r.

II. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy – po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

uznaje się za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie polegające na:

1. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazuje zaniechanie stosowania ww. praktyki;

2. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i narusza przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazuje zaniechanie stosowania ww. praktyki;

3. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych kredytodawcy w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i narusza przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazuje zaniechanie stosowania ww. praktyki.

III. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy, w związku ze stwierdzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w pkt I niniejszej decyzji

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

nakłada się na Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kary pieniężne w wysokości:

1. **11 860 zł (słownie: jedenaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt złotych)** z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w **pkt I.1 sentencji decyzji**;
2. **14 496 zł (słownie: czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w **pkt II.1 sentencji decyzji**;
3. **14 496 zł (słownie: czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w **pkt II.2 sentencji decyzji**;
4. **14 496 zł (słownie: czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** z tytułu naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie opisanym w **pkt II.3 sentencji decyzji**,

płatne do budżetu państwa.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 tej ustawy

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

obciąża się Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kosztami opisanego w pkt I i pkt II postępowania w sprawie stosowania przez ww. przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się **Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie** do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie **57 zł (słownie: pięćdziesiąt siedem złotych)**, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 21 grudnia 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK lub organ ochrony konkurencji i konsumentów) wszczął postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wybrani przedsiębiorcy niebędący bankami i świadczący konsumentom usługi finansowe dopuścili się, w zakresie pobierania opłat oraz prezentacji kosztów, naruszenia przepisów uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ww. ustawy lub podjęcie działań przewidzianych w odrębnych ustawach (sygn. DDK-405-67/12/BK).

W toku tego postępowania Prezes UOKiK przeprowadził analizę wzorców umów oraz formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego, jak również zweryfikował treść umów zawartych z konsumentami nadesłanych przez Net Credit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (dalej również: Net Credit sp. z o.o., Przedsiębiorca lub Strona). Przeprowadzona analiza pozwoliła Prezesowi UOKiK stwierdzić, że Przedsiębiorca może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów opisane w sentencji niniejszego postanowienia.

Na skutek ustaleń poczynionych w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt DDK-405-67/12/BK Prezes UOKiK wszczął postanowieniem nr RBG-145/2013 z dnia 19 czerwca 2013 r. postępowanie o syn. akt RBG-61-22/13/JM w sprawie stosowania przez Net Credit sp. z o.o. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

I. nieprzekazywaniu konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr. 126, poz. 715 ze zm.) na formularzu informacyjnym, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, co może stanowić naruszenie art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

II. niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

III. niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

IV. niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych Net Credit Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

V. stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.), poprzez zawarcie we wzorcach umów wykorzystywanych przy zawieraniu umów o kredyt konsumencki postanowienia o treści:

„W przypadku, gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy” (pkt 15.4. “Ramowej Umowy Pożyczki”), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

VI. pobieraniu od pożyczkobiorców nieprzewidzianej umową opłaty „za zaległe ubezpieczenie”, co może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.), a w konsekwencji naruszać przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania o sygn. akt RBG-61-22/13/JM Prezes UOKiK wezwał Przedsiębiorcę pismem z dnia 19 czerwca 2013 r. do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów.

W odpowiedzi z dnia 8 lipca 2013 r. Net Credit sp. z o.o. przedstawiła swoje stanowisko odnośnie zarzucanych jej praktyk.

Odnośnie zarzutu przedstawionego w pkt. I ww. postanowienia, Przedsiębiorca wskazał, iż w jego przekonaniu zastosowanie powinien znaleźć art. 15 ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr. 126, poz. 715 ze zm., dalej również: ukk), który stanowi, iż w przypadku umowy o kredyt konsumencki zawieranej na wniosek na odległość, jeżeli środek porozumiewania się na odległość nie pozwala na przekazanie danych zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2, kredytodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi te dane niezwłocznie po zawarciu umowy o kredyt konsumencki na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego.

Odnośnie pkt. II ww. postanowienia Net Credit sp. z o.o. wskazała, iż przedstawia całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta w harmonogramie będącym integralną częścią umowy. Przesłane w toku postępowania wyjaśniającego przykładowe harmonogramy zawierały w stosownym polu wartość „0,0 zł”, co wynikało z błędu systemu komputerowego (ponowny wydruk harmonogramów sprawił, że zniknęła wartość, która była tam przy pierwszym wydruku). Na potwierdzenie powyższego, Przedsiębiorca załączył harmonogramy z uzupełnionym polem zatytułowanym „Kwota do spłaty”.

W zakresie zarzutu z pkt III postanowienia Net Credit sp. z o.o. podniosła, iż rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) jest prezentowana konsumentowi jeszcze na etapie przedkontraktowym, a mianowicie wyświetlana w ramach formularza informacyjnego (*Europejskiego arkusza informacyjnego*) na ekranie komputera. W ocenie Przedsiębiorcy *Europejski arkusz informacyjny* stanowi część umowy pożyczki, a zatem obowiązek podania RRSO jest spełniony.

Przedsiębiorca stwierdził również (zarzut z pkt IV), iż z rozdziału 18 Ramowej Umowy Pożyczki, jak również z formularza informacyjnego wynika, iż zrezygnował z pobierania odsetek od konsumentów odstępujących od umowy pożyczki. Wobec tego Strona uznała, że nie stosuje praktyk utrudniających konsumentom odstąpienie od umowy pożyczki.

W odpowiedzi na zarzut z pkt V, Net Credit sp. z o.o. wskazała, iż w ramach prowadzenia działań windykacyjnych ogranicza się do wysłania maksymalnie dwóch monitów z prośbą o spłatę zadłużenia oraz jednego wezwania do zapłaty. Spółka pobiera za każdy z tych monitów opłatę w wysokości 15 zł, zaś za wezwanie do zapłaty kwotę 25 zł. Wysokość ww. opłat została ustalona w oparciu o analizę kosztów obsługi windykacyjnej Przedsiębiorcy – w tym kosztów systemów informatycznych służących do monitorowania spłacalności pożyczek, kosztów obsługi prawnej świadczonej przez kancelarie prawne, kosztów związanych z obowiązkami pracowników Spółki zajmujących się windykacją, kosztów listów, sms-ów, telefonów. Net Credit sp. z o.o. podało również miesięczne koszty z tytułu powyższych czynności.

Analizując stosowane przez siebie postanowienie umowne w porównaniu do klauzuli niedozwolonej wpisanej do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umów pod numerem 1796, Przedsiębiorca wskazał na różnice między nimi. W pierwszym rzędzie podał, iż Net Credit sp. z o.o. nie stosuje żadnych opłat za elektroniczne upomnienia swoich klientów. Po drugie zaś, w klauzuli nr 1796 mowa jest o opłacie 15 zł z tytułu wysłania

jakiegokolwiek korespondencji do klientów związanej z nieterminową spłatą kredytu (zawiadomienie, upomnienie, prośba o dopłatę, wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego). Tymczasem, Net Credit sp. z o.o. pobiera wyłącznie ww. opłatę za monity oraz wezwanie do zapłaty i nie nalicza opłat za jakiegokolwiek inne pisma. Jak wynika z treści klauzuli nr 1796 mowa jest tam również o opłatach za pisma kierowane do poręczycieli oraz wyjazdy interwencyjne w kwocie 50 zł. Przedsiębiorca podkreślił, że żaden z powyższych środków nie jest stosowany przez Spółkę i w związku z tym nie pobiera ona jakichkolwiek opłat z tego tytułu. Wskazał, że wobec powyższego, stosowane przez niego postanowienie nie może być uznane za identyczne lub choćby zbieżne z treścią klauzuli nr 1796.

W zakresie zarzutu z pkt VI, Przedsiębiorca wskazał, iż zawiera z konsumentami umowy pożyczki bez jednoczesnej obecności stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Według Net Credit sp. z o.o., jego klienci mają możliwość zapoznania się z umową oraz wszelkimi niezbędnymi informacjami w każdej chwili poprzez stronę internetową www.netcredit.pl w sekcji Ważne dokumenty oraz w sekcji Strefa Użytkownika, gdzie umowa danego klienta jest stale dostępna. Dodatkowo, na stronie głównej www.netcredit.pl konsument ma możliwość sprawdzenia odnośnie każdej pożyczki formularza informacyjnego oraz Tabeli Opłat. W ocenie Przedsiębiorcy, procedura rejestracyjna konsumenta na stronie www.netcredit.pl obejmująca obowiązek potwierdzenia zapoznania się z warunkami umowy, regulaminu oraz ubezpieczenia odpowiada szczególnym wymaganiom określonym w art. 384 par. 4 Kodeksu cywilnego.

Ponadto, Net Credit sp. z o.o. zadeklarowała, że planuje zaniechać ww. naruszeń poprzez wdrożenie dodatkowych rozwiązań polegających m.in. na przesyłaniu konsumentom dodatkowych informacji mailem, tak aby mogli je oni odtworzyć w każdym czasie.

Postanowieniem nr RBG-29/2014 z dnia 23 stycznia 2014 r. Prezes UOKiK zaliczył w poczet materiału dowodowego dokumenty zgromadzone w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. akt DDK-405/67/12/BK.

Dnia 23 stycznia 2014 r. Prezes UOKiK dokonał przeglądu strony internetowej www.netcredit.pl w celu ustalenia, czy Net Credit sp. z o.o. w dalszym ciągu prowadzi działalność pożyczkową i stosuje wzorce umów i inne dokumenty zgromadzone w materiale dowodowym. Ustalono, iż zgodnie z treścią Ramowej Umowy Pożyczki – przedsiębiorca ten występował na dzień dokonania przeglądu w roli pośrednika kredytowego, natomiast pożyczkodawcą była Payday Loans sp. z o.o. SKA z siedzibą w Warszawie (dalej również: Payday Loans). Wobec powyższego dokonano wydruku Ramowej Umowy Pożyczki i Regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną, a także fragmentu przykładowego Standardowego europejskiego arkusza informacyjnego. Dokonano również wydruków informacji odpowiadających odpisom aktualnym KRS ww. spółek i spółek powiązanych z Payday Loans.

Wobec powyższego, Prezes UOKiK skierował do Net Credit sp. z o.o. wezwanie do wyjaśnienia m.in. zmian, które zaszły w zakresie świadczenia pożyczek za pomocą strony internetowej www.netcredit.pl.

Net Credit sp. z o.o. przedstawiła swoje wyjaśnienia w piśmie z dnia 5 lutego 2014 r. Wskazała, iż udzielała pożyczek z kapitałów własnych do dnia 17 lipca 2013 r. Po tej dacie, na skutek reorganizacji kapitałowej, pożyczki udzielane były z kapitału następujących spółek:

- w okresie od 18 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. - spółka Business Group sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Warszawie
- w okresie od 1 stycznia 2014 – spółka Payday Loans.

Przedsiębiorca wskazał, iż począwszy od 18 lipca 2013 r., działa wyłącznie jako podmiot obsługujący proces udzielania pożyczek, świadcząc na rzecz wskazanych powyżej podmiotów kompleksową usługę obsługi produktów pożyczkowych. Net Credit sp. z o.o. jest w szczególności operatorem strony www.netcredit.pl. Zarówno z wyjaśnień Strony jak i załączonych do jej pisma dokumentów wynika, że od 18 lipca 2013 r. działa ona w charakterze pośrednika kredytowego, zawierając umowy kredytu konsumenckiego na rzecz kredytodawcy. Z treści pisma Strony z dnia 5 lutego 2014 r. wynika również, że Net Credit sp. z o.o. zarówno przed, jak i po 18 lipca 2013 r. odpowiedzialna była za treść umów (w tym Ramowej Umowy Pożyczki) oraz formularzy informacyjnych dotyczących kredytu konsumenckiego.

Net Credit sp. z o.o. wskazała również na działania, które podjęła na skutek postawienia jej zarzutów w niniejszym postępowaniu.

Pismem z dnia 4 czerwca 2014 r. Prezes UOKiK wezwał do wskazania dat zaniechania praktyk zarzuczanych w postanowieniu nr RBG-145/2013 i przedłożenia dowodów na ww. okoliczność.

W piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. Przedsiębiorca przedstawił odpowiedzi na pytania Prezesa UOKiK. Wskazał, iż wdrożył w terminie 22 lipca 2013 r. rozwiązanie polegające na podawaniu konsumentom RRSO w harmonogramie przesyłanym klientom (obok istniejącego rozwiązania związanego z wyświetlaniem ww. informacji on-line). Na potwierdzenie przedłożył przykładowe wiadomości e-mail do klientów.

Ponadto, wdrożył modyfikacje tabeli opłat i formularza informacyjnego w ten sposób, że zostały wskazane kwotowo odsetki w stosunku dziennym dla poszczególnych kwot pożyczek. W załączeniu przedłożył przykładowe formularze informacyjne oraz print-screeny (wydruki obrazu widocznego na ekranie) tabeli opłat.

Dalej, Net Credit sp. z o.o. poinformowała również o zmodyfikowaniu treści Ramowej Umowy Pożyczki w ten sposób, że ograniczono w treści tej Umowy maksymalną ilość wysyłanych monitów do dwóch oraz do jednego wezwania do zapłaty oraz określiła maksymalną wysokość kosztów związanych z tymi pismami na kwotę 55 zł. Dodatkowo, Przedsiębiorca wskazał w treści Ramowej Umowy Pożyczki, że pierwszy monit zostanie wysłany po 16 dniach od terminu wymagalności, a drugi monit zostanie wysłany po 26 dniach od terminu wymagalności, zaś wezwanie do zapłaty zostanie wysłane po 90 dniach od terminu wymagalności. Jednocześnie Net Credit sp. z o.o. wskazała, iż będzie kontynuować praktykę związaną z niestosowaniem innych opłat windykacyjnych, poza wskazanymi wyżej. Przedsiębiorca przedłożył pięć przykładowych Ramowych Umów Pożyczki zawierających zmodyfikowane zapisy.

Dodatkowo, Net Credit sp. z o.o. wprowadziła rozwiązanie polegające na przesyłaniu klientom tabeli opłat za pośrednictwem poczty e-mail (obok istniejącego rozwiązania związanego z wyświetlaniem tabeli opłat on-line) już na etapie składania wniosku o pożyczkę. W załączeniu do ww. pisma przedłożono przykładowe wiadomości e-mail do klientów, do których zostały załączone formularze informacyjne rozbudowane o tabelę opłat.

Przedsiębiorca przedstawił, również informację o przychodzie uzyskanym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w 2013 r.

Prezes UOKiK zawiadomił Net Credit sp. z o.o. o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (pismo z dnia 8 grudnia 2014 r.). Strona nie skorzystała z prawa zapoznania się z aktami sprawy, natomiast przedłożyła pismo z dnia 18 grudnia 2014 r., w którym zawarła końcowe oświadczenie. W ww. piśmie Przedsiębiorca podtrzymał swoje dotychczasowe twierdzenia, zwłaszcza odnośnie zaniechania stosowania praktyk, a także wskazał na postanowienia Ramowej Umowy Pożyczki odnoszące się do składki ubezpieczeniowej.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Prezes UOKiK ustalił, iż Net Credit spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest przedsiębiorcą wpisanym od dnia 10 listopada 2011 r. do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000401570 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Przedmiot działalności przedsiębiorcy stanowią zwłaszcza: pozostałe formy udzielania kredytów (64.92.Z), pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (64.99. Z), pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (66.19.Z).

(dowód: Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS z dnia 6 lutego 2014 r. - załącznik do pisma Net Credit sp. z o.o. z dnia 5 lutego 2014 r.)

Net Credit sp. z o.o. udziela krótkoterminowych pożyczek (od dnia 10 listopada 2011 r. do 17 lipca 2013 r. z własnego kapitału, w dniach 18 lipca 2013 – 31 grudnia 2013 r. jako pośrednik kredytowy The Business Group sp. z o.o. S.K.A z siedzibą w Warszawie, a następnie od 1 stycznia 2014 r. jako pośrednik kredytowy Payday Loans sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Warszawie) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na okres od 1 do 30 dni w kwocie od 150 zł do 2100 zł, przy czym zasadą jest, że pierwsza pożyczka oferowana jest do kwoty 600 zł, następnie każda kolejna pożyczka może być większa lub mniejsza w zależności od zdolności kredytowej danego klienta. Net Credit sp. z o.o. zawiera umowy pożyczki bez jednoczesnej obecności stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Umowa pożyczki zostaje zawarta na mocy oświadczenia woli składanego za pośrednictwem elektronicznego środka komunikacji na stronie internetowej www.netcredit.pl.

Net Credit sp. z o.o. w związku z udzielaniem pożyczek posługuje się od dnia 10 listopada 2011 r. następującymi dokumentami:

- a) Ramowa Umowa Pożyczki
- b) formularz informacyjny - Standardowy europejski arkusz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego (stosowany od 1 stycznia 2012 r., a dla pożyczki promocyjnej – od 14 czerwca 2012 r. do 4 lutego 2013 r.)
- c) Harmonogram
- d) Rachunek
- e) Tabela Opłat
- f) Warunki Ubezpieczenia

g) Regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną przez Net Credit sp. z o.o.

(dowód: pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 25 lutego 2013 r., pismo z dnia 5 lutego 2014 r.)

Net Credit sp. z o.o. przewidziała w pkt. 19.13 Ramowej Umowy Pożyczki, iż: „*Ramowa Umowa Pożyczki, Harmonogram oraz Tabela Opłat stanowią integralną część Umowy Pożyczki*”.

(dowód: Ramowe Umowy Pożyczek załączone do pisma Net Credit sp. z o.o. z dnia 25 lutego 2013 r. i pisma z dnia 11 marca 2013 r.)

Tryb zawierania umowy pożyczki i wypłaty środków pieniężnych określony jest w Ramowej Umowie Pożyczki. Do dnia 22 lipca 2013 r. procedura ta wyglądała następująco:

1. Konsument rejestrował się na stronie www.netcredit.pl, zakładając Konto użytkownika. Po zarejestrowaniu się na stronie był obowiązany przelać 1 zł celem opłaty rejestracyjnej i weryfikacji jego danych.
2. W momencie dokonania rejestracji konsument jednocześnie składał wniosek o pierwszą pożyczkę, wskazując kwotę pożyczki i termin jej spłaty (tzw. Indywidualne Warunki Umowy). Pierwsza pożyczka, w okresie od 14 czerwca 2012 r. do 4 lutego 2013 r., była udzielana na warunkach promocyjnych tj. pożyczkobiorca obowiązany był zwrócić tylko kwotę pożyczki (całkowita kwota kredytu równała się całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta).
3. Konsument obowiązany był do wpłaty prowizji za rozpatrzenie wniosku o udzielenie pożyczki.
4. Po otrzymaniu ww. prowizji oraz sprawdzeniu ryzyka kredytowego pożyczkobiorcy Net Credit sp. z o.o. podejmowała decyzję w zakresie przyznania pożyczki.
5. Pożyczkodawca (Net Credit sp. z o.o.) przesyłał konsumentowi elektroniczne powiadomienie o wysokości udzielonej pożyczki, harmonogramie spłaty oraz terminie zwrotu pożyczki przy pomocy wiadomości SMS wysyłanej na numer telefonu komórkowego konsumenta oraz wiadomości e-mail na adres poczty elektronicznej podany przez pożyczkobiorcę na Koncie użytkownika.
6. Pożyczkodawca wysyłał również na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy lub listownie Standardowy europejski arkusz informacyjny, z którym można było zapoznać się również poprzez wyświetlenie go na stronie internetowej www.netcredit.pl.
7. Kwota pożyczki była przekazywana przelewem na rachunek bankowy pożyczkobiorcy niezwłocznie po wysłaniu przez pożyczkodawcę ww. powiadomienia o udzieleniu pożyczki.
8. Po zaakceptowaniu przez pożyczkodawcę wniosku o pierwszą pożyczkę, wysyłał on dodatkowo do konsumenta listem poleconym Europejski arkusz informacyjny (formularz informacyjny dot. kredytu konsumenckiego) oraz Ramową Umowę Pożyczki.
9. Konsument obowiązany był podpisać po jednym egzemplarzu ww. dokumentów i odesłać je na adres pożyczkodawcy, korzystając z zaadresowanej i opłaconej przez Net Credit sp. z o.o. koperty.
10. W celu otrzymania kolejnej pożyczki zarejestrowany konsument mógł złożyć wniosek za pośrednictwem formularza internetowego, jak również wysyłając wiadomość tekstową (SMS) na numer telefonu pożyczkodawcy albo też ustnie pod numerem telefonu pożyczkodawcy. Zawierana była w takim przypadku nowa umowa pożyczki,

a na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy wysyłany nowy Standardowy europejski arkusz informacyjny.

Net Credit sp. z o.o. nie przekazywała konsumentom informacji o całkowitej kwocie do zapłaty w **umowie o kredyt konsumencki**. Informacja o całkowitej kwocie do zapłaty znajdowała się jedynie w przesyłanym konsumentom Harmonogramie, stanowiącym osobny dokument.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania dla pożyczek udzielanych przez Net Credit sp. z o.o. zamieszczona była na stronie www.netcredit.pl, jak również zawarta w *Europejskim arkuszu informacyjnym* przesyłanym do pożyczkobiorcy. Brak natomiast informacji o RRSO w umowie pożyczki.

Ramowa Umowa Pożyczki wskazywała, iż koszty związane z udzieleniem pożyczki, jej przedłużeniem oraz opóźnieniem w jej spłacie, a także koszty związane z ubezpieczeniem (w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki) zostały przedstawione w formie Tabeli opłat zamieszczonej na stronie internetowej pożyczkodawcy (www.netcredit.pl). Ramowa Umowa Pożyczki nie przewidywała opłaty za „ubezpieczenie zaległe”, natomiast Tabela opłat zawierała wysokość takiej opłaty. Tabela opłat nie była doręczana konsumentowi w taki sposób, aby mógł on ją przechowywać i odtwarzać informacje w niej zawarte, lecz jedynie zapoznać się z nimi na stronie internetowej.

Net Credit sp. z o.o. nie przekazywała konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego przed zawarciem umowy. Formularz można było wyświetlić na ekranie komputera podczas korzystania ze strony internetowej www.netcredit.pl, lecz nie był on dostępny przez czas odpowiedni do celów, jakim informacje w nim zawarte służą, ani też w sposób umożliwiający na odtworzenie tych informacji w niezmienionej postaci przez konsumenta.

Przedsiębiorca w umowach pożyczek nie zawierał informacji o kwocie odsetek od kredytu należnych w stosunku dziennym, które konsument miałby zapłacić w przypadku skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy w terminie 14 dnia od jej zawarcia, bez podania przyczyny.

(dowód: pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 25 lutego 2013 r. i załączone do niego Ramowe Umowy Pożyczki oraz Harmonogramy; pismo z dnia 11 marca 2013 r. z załącznikami; notatka Prezesa UOKiK z dnia 23 stycznia 2014 r. i załączony do niej wydruk formularza informacyjnego; pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 5 lutego 2014 r. i załączony do niego wydruk – print screen – formularza informacyjnego; pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 16 czerwca 2014 r. i załączony do niego wydruk Tabeli opłat ze strony www.netcredit.pl oraz formularz informacyjny rozszerzony o Tabelę opłat)

Od dnia 22 lipca 2013 r. Przedsiębiorca wdrożył zmiany do przedstawionej wyżej procedury zawierania umowy o kredyt konsumencki polegające na tym, że:

1. Przesyła konsumentom formularz informacyjny za pośrednictwem poczty e-mail (obok istniejącego rozwiązania związanego z wyświetlaniem formularza online) już na etapie składania wniosku o pożyczkę).

2. Podaje konsumentom rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (RRSO) w harmonogramie przesyłanym konsumentom (obok istniejącego rozwiązania związanego z wyświetlaniem ww. informacji online).
3. Zmodyfikował Tabelę opłat oraz formularz informacyjny w ten sposób, że zostały wskazane kwotowo odsetki w stosunku dziennym dla poszczególnych kwot pożyczek, należne w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy.
4. Przesłała konsumentom Tabelę opłat za pośrednictwem poczty e-mail już na etapie składania wniosku o pożyczkę (w formie formularza informacyjnego poszerzonego o tabelę opłat)

Net Credit sp. z o.o. stosowała (do 22 lipca 2013 r.) postanowienie Ramowej Umowy Pożyczki o treści:

„15.4. W przypadku, gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy”.

Przedsiębiorca zmodyfikował cytowane wyżej postanowienie Ramowej Umowy Pożyczki w ten sposób, że ograniczył maksymalną wysokość kosztów związanych z tymi pismami na kwotę **55 złotych**. Spółka wskazała, że **pierwszy monit zostanie wysłany po 16 dniach od terminu wymagalności, a drugi monit zostanie wysłany po 26 dniach od terminu wymagalności, zaś wezwanie do zapłaty zostanie wysłane po 90 dniach od terminu wymagalności**. Od dnia 22 lipca 2013 r. przytoczone postanowienie ma następujące brzmienie:

„15.4. W przypadku gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy po 16 oraz po 26 dniu zaległości oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy po 9 dniu zaległości. Łączna opłata jaką Pożyczkobiorca będzie zobowiązany zapłacić Pożyczkodawcy za wysłane monity oraz wezwanie do zapłaty wynosi 55 zł.”

(dowód: pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 16 czerwca 2014 r.)

Od dnia 18 lipca 2013 r. Net Credit sp. z o.o. pełni w procesie zawierania umów pożyczek rolę pośrednika kredytowego, odpowiedzialnego również za obsługę strony internetowej www.netcredit.pl (pismo z dnia 5 lutego 2014 r.). Wpłynęło na treść wszelkich dokumentów (w tym zwłaszcza Ramowej Umowy Pożyczki i formularzy informacyjnych), gdzie jako pożyczkodawcę wskazuje się Payday Loans sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Warszawie (zaś między 18 lipca a 31 grudnia 2013 r. - The Business Group sp. z o.o. S.K.A.). Umowy od tej daty zawierane są przez Net Credit sp. z o.o. jako pośrednika kredytowego na rzecz ww. kredytodawców. Strona również odpowiada za treść dokumentów związanych z kredytem konsumenckim (umowy, formularze informacyjne) – w tym ich modyfikację i aktualizację.

(dowód: pismo Net Credit sp. z o.o. z dnia 5 lutego 2014 r. z załącznikami)

Do dnia 18 lipca 2013 r. Net Credit sp. z o.o., zawierając z konsumentami Ramową Umowę Pożyczki jako kredytodawca, zobowiązywała ich do zawarcia również umowy

ubezpieczenia na życie z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. (TUnŻ Europa) z siedzibą we Wrocławiu. Konsument był zobowiązany uiścić składkę ubezpieczeniową dopiero w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki. Składka stanowiła procentowo znaczną część kapitału pożyczki – przykładowo dla kwoty pożyczki 1000 zł składka na 30 dni wynosiła 283,56 zł. Zgodnie z oświadczeniem Net Credit sp. z o.o., [usunięto] % składki ubezpieczeniowej pozostawało u Przedsiębiorcy jako wynagrodzenie od TUnŻ Europa.

(dowód: pisma Net Credit sp. z o.o. z dnia 20 maja 2013 r. z załącznikami i z 5 lutego 2014 r. z załącznikami)

Przedsiębiorca osiągnął w 2013 r. [usunięto] zł przychodu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

(dowód: CIT-8 Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu za rok 2013 r. załączone do pisma Net Credit sp. z o.o. z 16 czerwca 2014 r., k. 76-77)

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Interes publiczny

Przepis art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentów określonych w tej ustawie jest zatem zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jej przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego, bądź też naruszają ten interes.

Niniejsze postępowanie dotyczy naruszania przez Net Credit sp. z o.o. przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, stosowania postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolony oraz stosowania czynu nieuczciwej konkurencji. **Praktyki te dotyczyły wszystkich użytkowników Internetu**, którzy skorzystali lub mogli skorzystać z oferty udzielenia krótkoterminowej pożyczki pieniężnej przez skarżonego Przedsiębiorcę. Uznać wobec tego należy, iż niniejsze **postępowanie prowadzone było w interesie publicznym**.

Przesłanki stwierdzenia naruszenia zakazu określonego w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Punktem wyjścia do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie jest ustalenie, czy działania Net Credit sp. z o.o. noszą znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Przepis art. 24 ust. 1 uokik stanowi, iż zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast art. 24 ust. 2 pkt 1 i 3 uokik określają, iż przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w tym w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (dalej również: niedozwolone postanowienia wzorców umów lub klauzule niedozwolone) oraz czyny nieuczciwej konkurencji.

Oceny, czy w danym przypadku mamy do czynienia z praktyką określoną w wyżej przywołanych przepisach, możemy dokonać na podstawie ustalenia łącznego spełnienia trzech przesłanek, którymi są:

- **działania przedsiębiorcy,**
- **bezprawność tych działań,**
- **naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.**

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż zgodnie z **art. 26 ust. 1 uokik**, Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenia zakazu określonego w art. 24 uokik. Nie wydaje się jednak decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 uokik. W takim przypadku Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania, przy czym ciężar udowodnienia okoliczności zaprzestania stosowania praktyki spoczywa na przedsiębiorcy (**art. 27 ust. 1-3 uokik**).

Działania przedsiębiorcy

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie tej jest mowa o przedsiębiorcy, pojmuje się przez to między innymi przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 672, z późn. zm.). Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, handlową, budowlaną, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Mając powyższe na uwadze, uznać należy, iż Net Credit sp. z o.o., jako spółka prawa handlowego wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadząca działalność gospodarczą (działalność usługowa prowadzona we własnym imieniu, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły o charakterze zarobkowym), jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 uokik i była nim w czasie dokonywania naruszeń. Tym samym działania Net Credit sp. z o.o. mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Przesłanka bezprawności

Pojęcie bezprawności nie jest pojęciem prawnie zdefiniowanym. Należy zatem przyjąć, zgodnie z jego literalnym brzmieniem, że „działanie bezprawne” to **zachowanie sprzeczne z nakazem lub zakazem** zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych oraz z zasadami współżycia społecznego. **Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tj. niezależnym od wystąpienia szkody, czy też zamiaru po stronie przedsiębiorcy dopuszczającego się działań bezprawnych.** Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego

sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa¹.

Praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów może przybierać różne formy. Art. 24 ust. 2 uokik wskazuje na przykładowe kategorie działań bezprawnych, których dopuścić się może przedsiębiorca. Należą do nich – jak już wskazano – między innymi: stosowanie niedozwolonych postanowień wzorców umów (art. 24 ust. 2 pkt 1 uokik) oraz czyny nieuczciwej konkurencji (art. 24 ust. 2 pkt 3 *in fine* uokik). Katalog ze wspomnianego wyżej artykułu jest jednak otwarty i stanowi jedynie egzemplifikację zachowań, które mogą stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Bezprawność działania przedsiębiorcy może jednak wynikać również z naruszenia innych norm prawa, w tym zwłaszcza nakazów i zakazów zawartych w innych przepisach ustawowych.

W niniejszej sprawie zarzucono Net Credit sp. z o.o. stosowanie klauzuli niedozwolonej dotyczącej informowania o kosztach czynności windykacyjnych, czynu nieuczciwej konkurencji związanego z niedostatkami informacji o koszcie „ubezpieczenia zaległego” oraz naruszenia przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, z późn. zm.; dalej również: ukk). Ustawa o kredycie konsumenckim przewiduje szereg regulacji mających na celu zapewnienie kredytobiorcom pełną informację o zaciąganym kredycie konsumenckim, zarówno na etapie przedkontraktowym (obowiązek przekazania formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego przed zawarciem umowy), jak również na etapie zawierania kontraktu (obowiązek zawarcia określonych informacji w umowie kredytu konsumenckiego). Niedopełnienie tych wymagań wpływa na poziom wiedzy konsumenta o oferowanym mu produkcie i przesądza o bezprawności zachowań kredytodawcy.

Należy również wskazać, iż źródła obowiązków informacyjnych nakładanych na przedsiębiorców, a także uprawnienia władz publicznych do ich egzekwowania, można upatrywać w art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Stanowisko to potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 21 kwietnia 2004 r. (sygn. akt: K 33/03) wskazując, iż władze publiczne chronią konsumentów przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Z przepisu tego wynika także uprawnienie władz publicznych do ingerencji w stosunki cywilnoprawne i w prawo własności (por. wyrok TK z 10 października 2000 r., sygn.: P 8/99). W gospodarce rynkowej *konsument ma prawo do kompletnej i jednoznacznej informacji w sprawach mających istotne znaczenie dla zabezpieczenia jego interesu prawnego w warunkach globalizacji (masowości) obrotu prawnego i wielości ofert na rynku, które nie zawsze posługują się prawdziwymi i pełnymi informacjami, a niekiedy wprowadzają w błąd lub w sposób ukryty godzą w indywidualny i zbiorowy interes konsumentów (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2006r., sygn. akt: III SK 7/2006)*. Podobne stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2002 r. stwierdzając, że *zasób zrozumiałej, jasnej i dostępnej informacji dla konsumenta spełnia niezbędne wymagania warunkujące możliwość dokonywania przez niego niezakończonego i racjonalnego wyboru* (sygn. akt: I CKN 1319/00).

---

¹ Por. J.Szwaja (red.), *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2000, s. 117-118.

Naruszenie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim.

Ustawa o kredycie konsumenckim jest aktem prawnym określającym, m.in. zasady i tryb zawierania umów o kredyt konsumencki, jak również obowiązki kredytodawcy i pośrednika kredytowego w zakresie informacji udzielanych przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki oraz obowiązki konsumenta, **kredytodawcy i pośrednika kredytowego** w związku z zawartą umową o kredyt konsumencki (art. 1 pkt 1-2 ukk). Za umowę o kredyt konsumencki uważa się m.in. umowę pożyczki pieniężnej (art. 3 ust. 1 i 2 pkt 1 ukk).

Z ustaleń poczynionych przez Prezesa UOKiK, **Net Credit sp. z o.o.** w dniach od 10 listopada 2011 r. do dnia 18 lipca 2013 r. **udzielała pożyczek jako kredytodawca**, natomiast **od dnia 19 lipca 2013 r. jest pośrednikiem kredytowym**. Za pośrednika kredytowego należy uznać, zgodnie z art. 5 pkt 3 ukk: *„przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, innego niż kredytodawca, który w zakresie swojej działalności gospodarczej lub zawodowej uzyskuje korzyści majątkowe, w szczególności wynagrodzenie od konsumenta, dokonując czynności faktycznych lub prawnych związanych z przygotowaniem, oferowaniem lub zawieraniem umowy o kredyt”*. Zgodnie z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim pośrednika kredytowego obowiązują te same obowiązki informacyjne co kredytodawcę.

Ad I pkt 1. Nieprzekazywanie informacji na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego przed zawarciem umowy.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ukk:

„Kredytodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki jest zobowiązany podać konsumentowi, na trwałym nośniku:

- 1) imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego;*
- 2) rodzaj kredytu;*
- 3) czas obowiązywania umowy;*
- 4) stopę oprocentowania kredytu oraz warunki jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu; jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy;*
- 5) całkowitą kwotę kredytu;*
- 6) terminy i sposób wypłaty kredytu;*
- 7) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta;*
- 8) zasady i terminy spłaty kredytu oraz w odpowiednich przypadkach kolejność zaliczania rat kredytu konsumenckiego na poczet należności kredytodawcy;*
- 9) informację dotyczącą obowiązku zawarcia umowy dodatkowej, w szczególności umowy ubezpieczenia;*
- 10) w odpowiednich przypadkach informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności odsetkach, opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie;*
- 11) informację o konieczności poniesienia opłat notarialnych, o ile wystąpią;*
- 12) informację o stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu;*
- 13) informację o skutkach braku płatności;*

- 14) w odpowiednich przypadkach informację o wymaganych zabezpieczeniach kredytu konsumenckiego;
- 15) informację o prawie konsumenta do odstąpienia od umowy;
- 16) informację o prawie konsumenta do spłaty kredytu przed terminem;
- 17) informację o prawie kredytodawcy do zastrzeżenia w umowie prowizji za spłatę kredytu przed terminem oraz zasady jej ustalania;
- 18) informację o prawie konsumenta do otrzymania bezpłatnej informacji na temat wyników przeprowadzonej w celu oceny zdolności kredytowej weryfikacji w bazie danych;
- 19) informację o prawie konsumenta do otrzymania bezpłatnego projektu umowy, na warunkach określonych w art. 12;
- 20) w odpowiednich przypadkach informację o terminie, w którym kredytodawca lub pośrednik kredytowy jest związany informacjami, które przekazał konsumentowi.”

Art. 14 ust. 1 ukk precyzuje z kolei, iż: „kredytodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy.”

Celem, który przyświecał wprowadzeniu powyższych regulacji (w zakresie przedkontraktowych obowiązków informacyjnych) było zapewnienie, aby konsument był w stanie podjąć, na podstawie informacji udzielanych mu przed zawarciem umowy, świadomą decyzję co do treści umowy o kredyt konsumencki oraz jej skutków. Informacje podawane przed zawarciem umowy powinny być we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej przekazywane na standardowym arkuszu informacyjnym. Standaryzacja ta ma na celu ułatwienie konsumentom z różnych państw członkowskich porównywania ofert kredytowych.²

Powyżej cytowane przepisy wskazują, iż informacja o kredycie konsumenckim powinna zostać udzielona przez kredytodawcę (pośrednika kredytowego) na **trwałym nośniku**. Dotyczy to również formularza informacyjnego. Art. 5 pkt 17 ukk, wskazuje, iż trwały nośnik jest to: „materiał lub urządzenie służące do przechowywania i odczytywania informacji przekazywanych konsumentowi w związku z umową o kredyt, przez czas odpowiedni do celów, jakim informacje te służą oraz pozwalające na odtworzenie tych informacji w niezmienionej postaci.” Należy przy tym zaznaczyć, iż definicja ta zaczerpnięta jest z art. 3 lit. m dyrektywy 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. ws. umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (dalej: **dyrektywa 2008/48/WE**).³ Takie rozumienie pojęcia „trwałego nośnika” jest ugruntowane w prawodawstwie i orzecznictwie europejskim, jak również w przepisach prawa polskiego, w tym m.in. w:

- ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. **o usługach płatniczych** (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 873), art. 2 pkt 30 („trwały nośnik informacji”)
- ustawie dnia 16 września 2011 r. **o timeshare** (Dz. U. Nr 230, poz. 1370), art. 6 pkt 5 („trwały nośnik informacji”),
- ustawie z dnia 16 września 2011 r. **o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego** (Dz. U. Nr 232, poz. 1377), art. 3 pkt 9 („trwały nośnik informacji”)

² Uzasadnienie projektu ustawy o kredycie konsumenckim (nr druku VI 3596).

³ „art. 3 lit. m. urządzenie umożliwiające konsumentowi przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście w sposób, który daje mu do nich dostęp w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i który pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.”

Kwestii interpretacji pojęcia „trwałego nośnika” poświęcony jest wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE lub Trybunał) z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie C-49/11. Choć pytanie prejudycjalne dotyczyło wykładni dyrektywy 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość (art. 5 ust. 1), to pojęcie, o którym mowa stosowane jest powszechnie w prawie europejskim i, jak zaznaczył sam Trybunał w oparciu o opinię rzecznika generalnego, nie ma powodu, aby uznać, że ma odmienne znaczenie w różnych dyrektywach (pkt 44 ww. wyroku).

W powyższej sprawie TSUE orzekł, iż „praktyka handlowa polegająca na udostępnieniu konsumentowi informacji przewidzianych w tym przepisie wyłącznie za pomocą hiperlinku na stronie internetowej danego przedsiębiorstwa nie spełnia wymogów ustanowionych we wskazanym przepisie, gdyż informacje te nie są ‘przekazane’ przez to przedsiębiorstwo ani nie są one ‘otrzymane’ przez konsumenta w rozumieniu tego przepisu, a strona internetowa taka jak będąca przedmiotem postępowania przed sądem krajowym nie może być uznana za ‘trwały nośnik’ w rozumieniu rzeczzonego art. 5 ust. 1.”

Strona ww. postępowania przed Trybunałem (Content Services Ltd.) powoływała się na sprawozdanie powołanej przez Komisję Europejską Grupy Ekspertów ds. Europejskiego Rynku Papierów Wartościowych European Securities Market Expert Group (ESME) z 2007 r., które wprowadza rozróżnienie między „zwykłymi stronami internetowymi” („ordinary websites”) i „zaawansowanymi stronami internetowymi” („sophisticated websites”) oraz które stwierdza, że niektóre spośród tych ostatnich mogą stanowić trwałe nośniki. Chodzi o takie strony internetowe, które mogą gwarantować, że informacje, bez poddawania ich kontroli konsumenta, mogą być przechowywane, dostępne i odtwarzane przez konsumenta w odpowiednio długim okresie czasu (pkt. 48 ww. wyroku). Trybunał nie rozstrzygnął jednak, czy tego typu strony mogą być postrzegane jako „trwały nośnik”, a jedynie stwierdził, że Content Services Ltd. taką stroną internetową się nie posługuje.

Powyższe rozważania znajdują zastosowanie również do pojęcia „trwałego nośnika” w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim rozpatrywanego w niniejszej sprawie. Orzecznictwo TSUE (por. przywołany wyżej wyrok), jak również literatura, wskazują na następujące przesłanki uznania strony internetowej za trwały nośnik:

- 1) umożliwia przechowywanie konsumentowi przekazanych mu informacji o umowie,
- 2) umożliwia odtworzenie w niezmienionej postaci i brak możliwości dokonania zmian przez przedsiębiorcę,
- 3) umożliwia dostępność w odpowiednim okresie.

Z ustaleń poczynionych w trakcie przedmiotowego postępowania wynika, że Przedsiębiorca nie przekazywał konsumentom formularza informacyjnego, o którym mowa w art. 14 ukk w sposób określony w art. 13 **na trwałym nośniku przed zawarciem umowy kredytowej.**

Net Credit sp. z o.o. umożliwia wyświetlenie formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego po określeniu warunków pożyczki i wciśnięciu odpowiedniego pola na stronie internetowej www.netcredit.pl. Po wykonaniu tych czynności na ekranie pojawia się formularz. Jednakże sposób i forma jego przekazania konsumentowi nie pozwalają przyjąć, iż jest on doręczany na trwałym nośniku z uwagi na:

- brak możliwości zapisania wyświetlonego dokumentu na dysku komputera (np. w formacie .pdf lub .doc) oraz

- brak pewności, iż przy kolejnym wyświetleniu dokument ma tą samą treść ze względu na charakter strony internetowej, która może być bez ograniczeń i w każdym czasie zmieniana przez przedsiębiorcę.

Z powyższym wiąże się również:

- brak możliwości przechowania formularza przez konsumenta, tak by zapewnić dostępność wyświetlonego dokumentu w czasie odpowiednim do podjęcia decyzji o umowie.

W piśmie z dnia 11 marca 2013 r. Przedsiębiorca wyjaśnił, że „**po zawarciu Umowy Pożyczki, pożyczkodawca przesyła pocztą elektroniczną, na adres mailowy pożyczkobiorcy wskazany w procesie rejestracji: (1) Ramową Umowę Pożyczki, (2) Harmonogram oraz (3) Standardowy europejski arkusz informacyjny. Za pośrednictwem tradycyjnej poczty przekazywana jest Ramowa Umowa Pożyczki oraz Standardowy europejski arkusz informacyjny.**”

Formularz informacyjny (który Strona oznacza jako *Standardowy europejski arkusz informacyjny* lub *Europejski arkusz informacyjny*) przekazywany był po zawarciu umowy, a więc wbrew przepisom ustawy.

Nie może w niniejszej sprawie znaleźć zastosowania art. 15 ust. 1 ukk, na który powołuje się Strona. Stanowi on, że w przypadku umowy o kredyt konsumencki zawieranej na wniosek konsumenta na odległość, **jeżeli środek porozumiewania się na odległość nie pozwala na przekazanie danych zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ukk**, kredytodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi te dane niezwłocznie po zawarciu umowy o kredyt konsumencki na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego. W niniejszej sprawie mamy wprowadzić do czynienia z zawieraniem umów na odległość, jednakże środek porozumiewania (komunikacja elektroniczna przez Internet) pozwala na przekazanie wszelkich danych w stosownym czasie, tj. przed zawarciem umowy. Najlepszym na to dowodem jest fakt, iż począwszy od dnia 22 lipca 2013 r. Net Credit sp. z o.o. zaniechała stosowania ww. praktyki i aktualnie przesyła formularz informacyjny na adres elektroniczny konsumenta już w momencie składania przez niego wniosku o udzielenie pożyczki, tj. przed zawarciem umowy.

Opisana praktyka była stosowana przez Net Credit sp. z o.o. powszechnie i mogła mieć negatywny wpływ na wiedzę konsumentów o warunkach uzyskiwanego kredytu konsumenckiego.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe działanie Przedsiębiorcy naruszało przepisy art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, zobowiązujące kredytodawcę i pośrednika kredytowego do przekazania konsumentowi przed zawarciem umowy danych dotyczących kredytu na formularzu informacyjnym sporządzonym na trwałym nośniku zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do ww. ustawy. **Praktyka powyższa była zatem bezprawna.**

Powyższa praktyka została zaniechana przez Net Credit sp. z o.o. z dniem 22 lipca 2013 r. Od tego dnia przedsiębiorca przesyła konsumentowi formularz informacyjny na podany przez niego adres poczty elektronicznej już na etapie składania wniosku o pożyczkę, a zatem przed zawarciem umowy. Wiadomość elektroniczna z załączonym formularzem może być traktowana w świetle powyżej przedstawionych poglądów jako „trwały nośnik”, gdyż konsument ma możliwość jej zapisania w sposób trwały na dysku,

nieograniczonego dostępu do tej informacji, a przedsiębiorca nie może po przesłaniu pliku zmienić jego treści.

Ad I pkt 2. Stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone (klauzul niedozwolonych).

W myśl art. 24 ust. 2 pkt 1 uokik przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Natomiast zgodnie z przepisem art. 479(43) k.p.c. *wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479(45) § 2.*

Uchwałą z dnia 13 lipca 2006 r., sygn. III SZP 3/2006 Sąd Najwyższy uznał, iż praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) *stosowanie identycznej klauzuli, jak klauzula wpisana do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, przez innego przedsiębiorcę, który nie był stroną lub uczestnikiem postępowania zakończonego wpisaniem danej klauzuli do rejestru (...). Praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów obejmuje również przypadki wprowadzenia jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu szyku wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru, która wywołuje takie same skutki, godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej co wpisana do rejestru.*

Nie jest zatem konieczna dokładna literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej, stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK zakwestionował postanowienie o treści: *„W przypadku, gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy”* (pkt 15.4. “Ramowej Umowy Pożyczki”).

W ocenie Prezesa UOKiK, kwestionowane postanowienie mieści się w hipotezie klauzuli zamieszczonej pod nr. 1796 o następującym brzmieniu: *„W przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z niniejszej umowy Kredytobiorca poniesie koszty związane z monitorowaniem Kredytobiorcy: 1) telefoniczne upomnienie Kredytobiorcy związane z nieterminową spłatą kredytu - 13 PLN; 2) korespondencja kierowana do Kredytobiorcy związana z nieterminową spłatą kredytu (zawiadomienie, upomnienie, prośba o dopłatę, wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego), za każde pismo. Opłata za korespondencję kierowaną do poręczycieli Bank obciąża dodatkowo Kredytobiorców według tych samych stawek - 15 PLN; 3. wyjazd interwencyjny do Kredytobiorcy - 50 PLN.”*

W uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie (sygn. XVII AmC 624/09) z dnia 6 sierpnia 2009 roku ww. Sąd stwierdził, że sytuacja, w której konsument nie będzie w stanie ustalić, jakie działania podejmie kredytodawca w przypadku opóźnień w zapłacie, z jaką częstotliwością i w jakiej kolejności będzie je podejmował, może wywołać u niego błędne przekonanie co do praw i obowiązków wynikających z zawartej umowy. Postanowienia określające sposób przeprowadzania czynności windykacyjnych powinny być tak formułowane, aby klient na ich podstawie wiedział, jakie czynności mogą zostać podjęte, po upływie jakiego czasu i w jakich odstępach, i aby miał pewność, że nie zostanie obciążony opłatą z tytułu różnych czynności windykacyjnych podejmowanych w tym samym czasie. Konieczne jest przy tym, by czynności przedsiębiorcy realnie umożliwiały konsumentowi spłatę jego zadłużenia wymagalnego, które konsument winien spłacić bez zbędnej zwłoki. Przedmiotowe postanowienie wywołuje takie same skutki jak klauzula wpisana pod numerem 1796.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, że powyżej wskazane postanowienie stosowane przez Przedsiębiorcę we wzorcu umowy jest tożsame z klauzulą 1796 wpisaną do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, co oznacza, że Net Credit sp. z o.o. naruszyła zakaz określony w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 uokik. Z tego względu, **Prezes UOKiK uznał opisaną praktykę za bezprawną.**

Po wszczęciu niniejszego postępowania Strona wskazała jednak, iż zmieniła swoją praktykę (począwszy od 22 lipca 2013 r.), a postanowienie wzorców umów brzmi od tamtego czasu następująco: *„15.4. W przypadku gdy Pożyczka lub jej część nie została uiszczona w terminie, Pożyczkobiorca zapłaci Pożyczkodawcy opłatę upominawczą w kwocie 15 zł za każdy monit wysłany do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy po 16 oraz po 26 dniu zaległości oraz 25 zł za wezwanie do zapłaty wysłane do Pożyczkobiorcy przez Pożyczkodawcę lub osobę trzecią działającą w imieniu Pożyczkodawcy po 9 dniu zaległości. Łączna opłata jaką Pożyczkobiorca będzie zobowiązany zapłacić Pożyczkodawcy za wysłane monity oraz wezwanie do zapłaty wynosi 55 zł.”*

Wobec powyższego, Prezes UOKiK uznał zarzucaną praktykę za zaniechaną z dniem 22 lipca 2013 r.

Ad I pkt 3. Czyn nieuczciwej konkurencji - pobieranie nieprzewidzianych umową opłat.

Czynem nieuczciwej konkurencji jest – zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm., **dalej również: uznk**) – działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Przepis art. 3 ust. 1 uznk stanowi klauzulę generalną, niemniej jednak w doktrynie i orzecznictwie zaakceptowany jest pogląd, iż może on stanowić samodzielną podstawę do uznania praktyki za czyn nieuczciwej konkurencji, pomimo iż nie można go odnieść do któregośkolwiek ze stypizowanych czynów wyraźnie zakazanych wymienionych w rozdziale II uznk.⁴ Aby działanie przedsiębiorcy mogło być w kontekście przedmiotowego postępowania uznane za czyn nieuczciwej konkurencji, powinno spełniać przesłankę

---

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995, sygn. akt I ACr 308/95 – „Jeżeli określone działanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę należy na podstawie przewidzianej w art. 3 ustawy klauzuli generalnej, jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, ocenić charakter tego działania z uwzględnieniem przesłanek zawartych w tym przepisie.”

sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie **zagrozić lub naruszać interes klienta**.⁵

Dobre obyczaje

Klauzula generalna dobrych obyczajów podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do **niedoinformowania, dezorientacji**, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, czyli takie działania, które potocznie określone są jako **nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania**.⁶ W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów.

W stosunkach z konsumentami szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerowość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość.⁷

Ponadto, mimo, że pojęcie dobrych obyczajów nie jest w prawie zdefiniowane, to, podobnie jak klauzula zasad współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny.⁸ Wskazuje się, że dobre obyczaje to **uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym**, a na ich treść składają się elementy etyczne i socjologiczne kształtowane przez oceny moralne i społeczne stanowiące uzupełnienie porządku prawnego.

W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego **szacunku dla drugiego człowieka**. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrym obyczajem jest np. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom.⁹ Obowiązek **informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia**, a także powinność czynienia tego **w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny** – jest cechą generalną prawa umów i wpływa z obowiązku lojalnego kontraktowania.¹⁰ Najczęściej akceptuje się nową tendencję w odczytywaniu pojęcia dobrych obyczajów w rozumieniu art. 3 ust. 1 u.z.n.k., którą charakteryzuje podejście ekonomiczno-funkcjonalne. Jego istotą jest przywiązywanie wagi nie do przestrzegania dobrych obyczajów "w ogóle", ale do zachowania przedsiębiorców w działalności gospodarczej. Syntetyczne ujęcie tych poglądów wyraża się w stwierdzeniu, że dobre obyczaje to **normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej**. Odchodzi się tu zatem od ujęcia tradycyjnego, zgodnie z którym dobre obyczaje były oceniane z punktu widzenia ogólnych

⁵ M. Sieradzka, *Komentarz do art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, pkt 4.3.1, LEX 2008.

⁶ K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, Warszawa 2002 r., str. 804.

⁷ A. Olejniczak, *Komentarz do art. 385 (1) kodeksu cywilnego*, pkt 10 [w:] A. Kidyba (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna*, LEX, 2010.

⁸ Por. wyrok SA we Wrocławiu z 13 listopada 1991 r., sygn. akt I ACr 411/91, Wokanda 1992/4, J. Szwaia [w:] *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, Warszawa 2000, str. 122-133, R. Stefanicki, *Dobre obyczaje w prawie polskim*, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5.

⁹ wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt VI ACa 774/2004.

¹⁰ Ewa Łętowska, *Prawo umów konsumenckich*, Wydanie 2. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2002, str. 215-

216.

zasad etyczno-moralnych, a istotne kryterium stanowiło poczucie godności ogółu ludzi, myślących sprawiedliwie i słusznie.¹¹

Z uwagi na to, iż normy postępowania będące „dobrymi obyczajami” mają z reguły charakter moralny i zwyczajowy, nie da się określić zamkniętego ich katalogu. Dopiero zatem w konkretnej sytuacji możliwe jest przypisanie im określonej treści, poprzez ocenę konkretnego postępowania z punktu widzenia ukształtowanej, uczciwej postawy przedsiębiorców - przyjmując za miernik uczciwości ocenę zorientowaną na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji przez rzetelne i niezafalszowane współzawodnictwo pod względem jakości, ceny i innych pożądaných przez klientów cech oferowanych towarów i usług oraz **poszanowanie pozycji konsumentów**.

W wyroku z dnia 4 listopada 2011 r. (I CSK 796/10, LEX nr 1095811) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na dobry obyczaj odnoszenia się do każdego człowieka z powagą i szacunkiem, natomiast traktowanie konsumentów przedmiotowo uznał za przekroczenie granic działania przyzwoitego i godziwego. Z kolei Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie wskazał w wyroku z dnia 25 lipca 2013 r. (sygn. akt XVII AmC 9145/12, niepubl.), iż dobre obyczaje, to w szczególności **„normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej”**.

Z kolei w cytowanym już wyroku z dnia 26 września 2002 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż dokonując wykładni prawa (odnośnie dobrych obyczajów) należy „mieć na względzie także jej znaczenie na przyszłość. Określone rozumienie konkretnego zachowania jako zgodnego z dobrymi obyczajami lub z nimi sprzecznego może wpływać na kształtowanie właściwych wzorców postępowania i zapobiegać upowszechnieniu praktyk niezaskługujących na aprobatę.” Stanowisko to koresponduje z funkcją prewencyjną decyzji Prezesa UOKiK.

W doktrynie przeważa pogląd, że sprzeczność z dobrymi obyczajami podlega ocenie obiektywnej. Z tego zaś wynika, iż w zasadzie jest obojętne, czy sprawca czynu miał świadomość, że jego zachowanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz czy niewiedza ta była usprawiedliwiona lub nie. Jest to stanowisko akceptowane również przez judykaturę.¹²

Z ustaleń poczynionych w trakcie przedmiotowego postępowania wynika, że w zawieranych przez Net Credit sp. z o.o. umowach zamieszczono postanowienie o następującej treści: „Koszty związane z udzieleniem Pożyczki, jej przedłużeniem oraz opóźnieniem w jej spłacie, a także koszty związane z ubezpieczeniem Pożyczki w zakresie określonym w ust. 4.7 niniejszej Umowy zostały przedstawione w formie Tabeli Opłat zamieszczonej na Stronie internetowej Pożyczkodawcy (pkt. 11.5 „Ramowej Umowy Pożyczki”)”.

Kosztem, który został przewidziany jedynie w udostępnianej na stronie internetowej Przedsiębiorcy Tabeli opłat była opłata za „ubezpieczenie zaległe” pobierana w przypadku opóźnienia w spłacie kredytu. Wspomniana tabela nie była doręczana konsumentom, bo za doręczenie nie można uznać wyświetlenia Tabeli opłat na stronie internetowej

---

¹¹ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2002 r., sygn. akt III CKN 213/01, LEX nr 75249.

¹² Por. J. Szwaja, komentarz do art. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji [w:] J. Szwaja (red.) *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2006, str. 165, pkt 69 i n. oraz przytoczone tam źródła i orzecznictwo.

prowadzonej przez Net Credit sp. z o.o. (bez możliwości jej zapisania na dysku komputera konsumenta). Oznacza to, że konsument mógł nie wiedzieć dokładnie, jakie koszty ubezpieczenia będzie zobowiązany ponieść w przypadku niespłacenia pożyczki w terminie. Dokumenty, które otrzymywał w momencie zawarcia umowy nie informowały go wprost o kwocie, którą zostanie obciążony w przypadku opóźnienia w zapłacie. Ramowa Umowa Pożyczki, jak wskazano powyżej, odsyłała w tym zakresie jedynie do strony internetowej www.netcredit.pl. Należy podkreślić, że informacja zawarta na stronie internetowej przedsiębiorcy (którą ten ostatni może zmodyfikować w każdej chwili, bez powiadamiania o tym konsumenta) nie może uzupełniać postanowień jakiegokolwiek umowy zawieranej z konsumentem, a zwłaszcza umowy o kredyt konsumencki, która przewiduje określone zobowiązania finansowe po stronie pożyczkobiorcy.

Wymaga również podkreślenia, iż obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej przez konsumenta opóźniającego się ze spłatą pożyczki ma w przedmiotowym przypadku charakter sankcji, nie zabezpieczenia spłaty kredytu konsumenckiego.

Po pierwsze, świadczy o tym fakt, iż umową związaną z kredytem konsumenckim oferowanym przez Net Credit sp. z o.o. jest umowa o ubezpieczenie na życie. Tymczasem brak zapłaty w terminie nie zwiększa ryzyka śmierci konsumenta. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie konsumenta, natomiast podmiotem uprawnionym do odbioru ewentualnego odszkodowania – kredytodawca. Umowa ubezpieczenia tej treści nie jest zatem adekwatnym zabezpieczeniem w sytuacji zwykłego opóźnienia z powodu braku środków finansowych, która niewątpliwie będzie częstsza niż śmierć pożyczkobiorcy.

Po wtóre, składka, którą kredytobiorca zobowiązany jest uiścić w przypadku opóźnienia jest nieproporcjonalnie wysoka w stosunku do kwoty udzielonej mu pożyczki, jak również krótkiego okresu ubezpieczenia. Przykładowo, w przypadku pożyczki w wysokości 1000 zł, składka za każdy kolejny okres (30 dni) po terminie spłaty pożyczki wynosi 283,56 zł, a zatem ponad 28 % kwoty udzielonej pożyczki.

Dodatkowo, należy mieć na względzie, iż Net Credit sp. z o.o. na podstawie umowy z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A. z siedzibą we Wrocławiu otrzymuje każdorazowo jako wynagrodzenie **[usunięto]** % wpłaconej przez kredytobiorcę składki (*vide*: część ustalająca uzasadnienia decyzji).

W ocenie Prezesa UOKiK, nie ulega wątpliwości, że pobieranie przez Net Credit sp. o.o. opłaty (składki ubezpieczeniowej, która prawie w całości pozostaje u tego Przedsiębiorcy) w tak znacznej wysokości (obok odsetek z tytułu opóźnienia w spłacie) narusza interesy ekonomiczne jego klientów. Jest to przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami, do których należy rzetelne i jednoznaczne informowanie konsumentów o wszelkich kosztach związanych z produktem (tu: kredytem konsumenckim). Kontrahent Net Credit sp. z o.o. ma prawo do informacji o wszelkich kosztach, które zobowiązany będzie ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki. Tymczasem Przedsiębiorca w Ramowej Umowie Pożyczki ogólnie jedynie odnosi się do kosztów ubezpieczenia pożyczki, nie wskazując wprost, w jakiej dokładnie wysokości konsument będzie zobowiązany je pokryć. Dopiero lektura strony internetowej (na której informacje mogą być dowolnie zmieniane, również już po zawarciu umowy o kredyt konsumencki) może dać klientowi Net Credit sp. z o.o. odpowiedź odnośnie wysokości składki ubezpieczeniowej. Prezes UOKiK zwrócił uwagę na wysokość tej opłaty, gdyż można przypuszczać, że konsument nie będzie spodziewał się kosztu stanowiącego tak znaczną część kwoty pożyczki. Pełna i rzetelna informacja o kosztach produktu jest tym bardziej istotna w przypadku usługi finansowej jaką jest pożyczka, gdyż poziom kosztów i opłat jest jednym z najważniejszych czynników

decydujących o wyborze danej oferty przez konsumenta. Należy zwrócić również uwagę na szczególny obowiązek przekazywania informacji o umowie o kredyt konsumencki.

Zachowaniem zgodnym z dobrym obyczajem byłoby podanie wysokości składki ubezpieczeniowej wprost w umowie o kredyt konsumencki. Działanie przeciwne pozwala Przedsiębiorcy dowolnie zmieniać wysokość składki (nie zapisano jej bowiem wprost w umowie) jak również zaskakiwać konsumenta żądaniem dodatkowej opłaty w przypadku opóźnienia spłaty pożyczki. Tego typu niespodziewany koszt nie prowadzi do zabezpieczenia pożyczki, a jedynie utrudnia jej spłatę, a przez to – jak wskazano – narusza interes ekonomiczny konsumenta. Opisana praktyka przynosi również korzyść Net Credit sp. z o.o., która otrzymuje [usunięto] % składki ubezpieczeniowej, odsetki, a w niektórych przypadkach opłatę z tytułu przedłużenia terminu spłaty pożyczki.

W tym stanie rzeczy, praktykę polegającą na pobieraniu opłat, które nie były przewidziane w doręczonej konsumentowi umowie, należy uznać za naruszającą dobry obyczaj zapewnienia kontrahentowi przedsiębiorcy pełnej informacji o obowiązkach związanych z umową, w tym zwłaszcza obciążeniach finansowych.

W świetle powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie przedsiębiorcy jest niezgodne z dobrymi obyczajami oraz narusza interesy klienta (konsumenta), a tym samym stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. **Praktyka przedsiębiorcy wypełnia zatem przesłankę bezprawności.**

W toku niniejszego postępowania Net Credit sp. z o.o. poinformowała (pismo z dnia 16 czerwca 2014 r.), iż w dniu 22 lipca 2013 r. wdrożyła rozwiązanie polegające na przesyłaniu Tabeli opłat za pośrednictwem poczty e-mail już na etapie składania wniosku o pożyczkę (obok istniejącego rozwiązania związanego z wyświetlaniem Tabeli opłat online). Przekazanie konsumentom Tabeli opłat następuje od tego dnia poprzez przesłanie im pocztą elektroniczną formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego rozbudowanego o tą tabelę.

Prezes UOKiK nie uznał jakoby powyższa zmiana spowodowała zaniechanie stosowania opisanej praktyki. Formularz informacyjny, jak to już uzasadniono w odniesieniu do punktu I.1 nie jest stosownym miejscem do przekazywania informacji o wiążących ustaleniach między stronami. Jest to specyficzna forma prezentacji oferty kredytodawcy, uregulowana w art. 13 i 14 ukk. Informacja o kosztach ubezpieczenia powinna znaleźć się natomiast w umowie o kredyt konsumencki.

Z uwagi jednakże na okoliczność, że od dnia 18 lipca 2013 r. Net Credit sp. z o.o. pełni funkcję pośrednika kredytowego, nie zaś kredytodawcy, Prezes UOKiK uznał ten dzień za datę zaniechania stosowania ww. praktyki. W odróżnieniu od pozostałych praktyk opisanych w niniejszej decyzji, a dotyczących informowania o kosztach i kształtowania treści umów, odpowiedzialność za pobieranie składek ubezpieczeniowych czy też innych opłat tego typu spoczywa na kredytodawcy nie na pośredniku kredytowym.

Ad II. Brak w umowie kredytu konsumenckiego informacji wymaganych przez art. 30 ust. 1 ukk.

Art. 30 ust. 1 ukk przewiduje obowiązek podania w umowie o kredyt konsumencki określonych tam enumeratywnie informacji. Każda umowa o kredyt konsumencki powinna zatem określać:

- „1) imię, nazwisko i adres konsumenta oraz imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) kredytodawcy i pośrednika kredytowego;*
  - 2) rodzaj kredytu;*
  - 3) czas obowiązywania umowy;*
  - 4) całkowitą kwotę kredytu;*
  - 5) terminy i sposób wypłaty kredytu;*
  - 6) stopę oprocentowania kredytu oraz warunki jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej, o ile ma zastosowanie do pierwotnej stopy oprocentowania kredytu; jeżeli umowa o kredyt konsumencki przewiduje różne stopy oprocentowania, informacje te podaje się dla wszystkich stosowanych stóp procentowych w danym okresie obowiązywania umowy;*
  - 7) rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia;**
  - 8) zasady i terminy spłaty kredytu, w szczególności kolejności zaliczania rat kredytu konsumenckiego na poczet należności kredytodawcy, w tym informację o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1;*
  - 9) zestawienie zawierające terminy i zasady płatności odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu, w przypadku gdy kredytodawca lub pośrednik kredytowy udziela karencji w spłacie kredytu;*
  - 10) informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie;*
  - 11) roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu;*
  - 12) skutki braku płatności;*
  - 13) informację o konieczności poniesienia opłat notarialnych, o ile wystąpią;*
  - 14) sposób zabezpieczenia i ubezpieczenia spłaty kredytu, jeżeli umowa je przewiduje;*
  - 15) termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym;**
  - 16) prawo konsumenta do spłaty kredytu przed terminem;*
  - 17) informację o prawie kredytodawcy do zastrzeżenia w umowie prowizji za dokonanie spłaty kredytu przed terminem i zasady ustalenia wysokości tej prowizji;*
  - 18) informację o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1;*
  - 19) warunki wypowiedzenia umowy;*
  - 20) informację o możliwości korzystania z pozasądowego rozstrzygania sporów oraz zasadach dostępu do tej procedury, jeżeli takie prawo przysługuje konsumentowi;*
  - 21) wskazanie organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów.”*
- (pogrubienie – Prezes UOKiK)

Przyjmuje się, że „umowa o kredyt konsumencki” w rozumieniu tego przepisu oznacza **dokument umowy zawartej w formie pisemnej**. Pogląd powyższy znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym opartym jeszcze na brzmieniu art. 4 uprzednio obowiązującej

ustawy o kredyt konsumencki (ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim - Dz. U. Nr 100, poz. 1081, z późn. zm.; dalej **ukk z 2001 r.**), jednakże w pełni aktualnym. Konsekwencją przyjęcia, że w cytowanych przepisach ustawodawca miał na myśli dokument lub egzemplarz umowy, jest traktowanie obowiązków informacyjnych tam opisanych za spełnione dopiero, gdy przedsiębiorca zawrze wszystkie wymagane informacje w jednym dokumencie.

W wyroku z dnia 20 czerwca 2006 r. (III SK 7/06, OSNP 2007/13-14/207) Sąd Najwyższy wskazał, iż: „*Obligatoryjne postanowienia umowy o kredyt konsumencki (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim, Dz.U. Nr 100, poz. 108 ze zm.) powinny być w umowie uzgodnione wyraźnie, wyczerpująco i bezpośrednio, a nie przez odesłanie do informacji zawartych we wzorcach umownych, regulaminach lub inaczej nazwanych ogólnych warunkach stosowanych przy zawieraniu umów kredytowych. Umowa o kredycie konsumenckim, która nie została skonstruowana i zawarta z indywidualnym i bezpośrednim uzgodnieniem wszystkich obligatoryjnych postanowień wymienionych w art. 4 ust. 2 ukk, ale w tych istotnych sprawach (uzgodnieniach) odsyła do postanowień wzorca umownego (regulaminu), traktując go jako „integralną” część umowy, nie spełnia wymagań określonych w tym przepisie, który ma jednoznaczną wymowę normatywną. Wymusza on bezpośrednio uwzględnienie w umowie konsumenckiej wszystkich informacji ważnych z punktu widzenia ochrony konsumenta, kreując prawo kredytobiorcy do pełnej wiedzy o jego prawach i obowiązkach bez konieczności poszukiwania tych istotnych informacji w załącznikach do umowy lub wzorcach umownych. Należy z całą mocą podkreślić, że określając katalog informacji, które musi zawierać umowa o kredyt konsumencki, ustawodawca wyszedł z założenia, że ich przekazanie zrównoważy deficyt informacji konsumenta w stosunkach z profesjonalistą. Pozwoli tym samym na zrealizowanie podstawowego celu nałożenia na przedsiębiorców obowiązków informacyjnych, mianowicie umożliwienia dokonania racjonalnego wyboru.*”

Celem art. 30 ukk jest zapewnienie konsumentowi łatwego dostępu do informacji na temat warunków udzielonego mu kredytu oraz jego sytuacji prawnej w związku z kredytem. Dokument umowy, który otrzymuje konsument, ma stanowić zwarte kompendium informacji prawnej dla konsumenta, tak aby nie musiał on ponosić kosztów transakcyjnych (wysiłku, wydatków) w celu uzyskania potrzebnych mu wiadomości. Dokument umowy ma być instrumentem redukującym asymetrię informacyjną między kredytodawcą a konsumentem na temat sytuacji prawnej stron. Art. 30 ust. 1 nakłada na kredytodawcę obowiązek, aby sporządzając dokument umowy, zamieścił w nim elementy określone w komentowanym przepisie.

Należy przy tym zwrócić uwagę na stanowisko orzecznictwa, wyrażone już w czasie obowiązywania poprzedniej ustawy o kredycie konsumenckim (ukk z 2001 r.). W wyroku z dnia 18 listopada 2013 r. (sygn.. akt XVII AmA 2/12, <http://orzeczenia.warszawa.so.gov.pl/>, dostęp dnia: 6 października 2014 r.) Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) wskazał, iż: „*Ustawa o kredycie konsumenckim nakłada obowiązek zamieszczenia informacji o zasadach i terminach spłaty kredytu w umowie, a nie w załączniku do niej w postaci harmonogramu spłat, również zapisy mające charakter informacyjny, a odnoszące się do zasad i terminów spłaty kredytu winny znaleźć się w samym dokumencie umowy, a nie w innym, stanowiącym załącznik w postaci „Ogólnych warunków”, czy „Harmonogramu spłat”. Ustawodawca wskazał bowiem, iż w umowie kredytu konsumenckiego powinny być zamieszczone zasady spłaty kredytu (a więc wszystkie, bez podziału na te o charakterze informacyjnym i innym).*”

SOKiK w powyższej sprawie całkowicie zgodził się również ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w cytowanym wyroku z dnia 20 czerwca 2006 r. Zwrócił także uwagę, iż wprawdzie posługiwanie się regulaminami (wzorcami) kredytowania jako

załącznikami do umowy kredytowej było od dawna dopuszczalne w świetle art. 384 Kodeksu cywilnego, jednakże ustawa o kredycie konsumenckim stanowi *lex specialis* ogólnych przepisów dotyczących zawierania umów. Ich celem jest, jak wskazał SOKiK: „zagwarantowanie konsumentom wzmożonej ochrony prawnej poprzez umieszczenie wszystkich istotnych informacji, o których mowa w art. 4 uokik w **jednym dokumencie umowy**. Wolą ustawodawcy było zagwarantowanie konsumentowi prawa do przejrzystej, kompletnej i jednoznacznej informacji w sprawach mających istotne znaczenie dla zabezpieczenia jego interesu prawnego w warunkach masowości i wielości ofert na rynku, które nie zawsze posługują się prawdziwymi i pełnymi informacjami.”

O wadze jaką ustawodawca nadał omawianemu obowiązkowi informacyjnemu świadczą konsekwencje grożące kredytodawcy za jego niedopełnienie. Zgodnie bowiem z art. 45 ust. 1 uok niepodanie przez przedsiębiorcę wskazanych w tym przepisie informacji dotyczących kredytu konsumenckiego (w tym w zakresie RRSO i dziennej stopy odsetek w przypadku odstąpienia od umowy) powoduje sankcję tzw. kredytu darmowego, to znaczy powstanie uprawnienia konsumenta do zwrotu kredytu bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób określony w umowie.

Z kolei art. 53 ust. 2 uok stanowi, że w przypadku gdy umowa o kredyt konsumencki nie zawiera elementów określonych w art. 30 uok, konsument może odstąpić od tej umowy w terminie 14 dni od dostarczenia wszystkich elementów wymienionych w tym ostatnim przepisie.

Ad II pkt 1. Niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 pkt 7 uok umowa o kredyt konsumencki powinna określać całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta.

Przez całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta rozumie się na gruncie art. 5 pkt 8 w zw. z pkt 6 i 7 uok sumę całkowitego kosztu kredytu¹³ i całkowitej kwoty kredytu¹⁴. Informacja, o której mowa w art. 5 pkt 8 uok jest jedną z najważniejszych dla konsumenta, gdyż w sposób nominalny wskazuje, ile środków pieniężnych będzie musiał zwrócić po upływie umówionego terminu. Tym samym pozwala odpowiedzieć na pytanie, czy pożyczać w ogóle (czy jest w stanie spłacić taką kwotę) i czy skorzystać z oferty tego przedsiębiorcy, czy innego (który np. proponuje mniejsze koszty pożyczki). Dodatkowo, zawarcie kwoty do zapłaty wprost w umowie pozwala konsumentowi skontrolować, czy kredytodawca nie naliczył dodatkowych opłat. Przy pożyczkach krótkoterminowych (tzw. „chwilówkach”) całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta jest prosta do przewidzenia przez przedsiębiorcę i powinien ją podać w sposób precyzyjny.

Prezes UOKiK ustalił, że jedynym dokumentem, w którym podawane są dane wynikające z konkretnej kwoty kredytu (tj. kwota pożyczki, prowizja i odsetki) jest

---

¹³ Art. 5 pkt 6 uok – całkowity koszt kredytu – wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności:

(a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz

(b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu

- wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta

¹⁴ art. 5 pkt 7 uok – całkowita kwota kredytu – suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt.

Harmonogram, który zgodnie z pkt. 19.14 Ramowej Umowy Pożyczki, Net Credit sp. z o.o. traktuje jako integralną część umowy pożyczki.

W Harmonogramach przekazanych Prezesowi UOKiK przez Net Credit sp. z o.o. w toku postępowania wyjaśniającego pod pozycją „kwota do spłaty” wskazywano „0.0 zł.”, co w oczywisty sposób nie spełniało wymogu podania informacji o całkowitej kwocie do zapłaty. Ustosunkowując się jednak do zarzutów postawionych w postanowieniu Prezesa UOKiK nr RBG-145/2013 za dnia 19 czerwca 2013 r., Strona wskazała (pismo z dnia 8 lipca 2013 r.), iż przedłożone Harmonogramy stanowią wydruki, w których na skutek błędu w miejsce wartości całkowitej kwoty do zapłaty pojawiło się „0.0 zł”. Do tegoż pisma załączono Harmonogramy ze stosownymi kwotami. Dodatkowo, przedsiębiorca wyjaśnił, iż całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta znajduje się również w formularzu informacyjnym, który w ocenie Net Credit sp. z o.o. stanowi również potwierdzenie zawarcia umowy o kredyt konsumencki.

Jak to już wyjaśniono wcześniej, art. 30 ust. 1 ukk wskazuje na obowiązek zawarcia wymienionych tam informacji w umowie, nie w innych dokumentach dotyczących kredytu konsumenckiego. Warunku wskazanego wyżej nie spełnia zwłaszcza formularz informacyjny, który pełni inną rolę (przedkontraktowa informacja o ofercie) i którego dotyczą osobne przepisy (art. 13 i 14 ukk), ani też Harmonogram w postaci osobnego dokumentu lub pliku elektronicznego, nie związanego *de facto* z umową poza odesłaniem w Ramowej Umowie Pożyczki do niego jako do „integralnej części umowy”. Istotą zarzutu nie jest zatem obowiązek wskazywania informacji określonej w art. 30 pkt 7 ukk gdziekolwiek, lecz konkretnie w dokumencie umowy o kredyt konsumencki.

Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, opisane działanie przedsiębiorcy narusza art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.
Oznacza to spełnienie przez opisaną praktykę przesłanki bezprawności.

Ad II pkt 2. Niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania (RRSO).

Obowiązek podania w umowie o kredyt konsumencki informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania jest niezwykle istotny z punktu widzenia konsumenta porównującego różne oferty kredytowe (tego samego i innych kredytodawców). Kredyty i pożyczki udzielane są na okresy czasu liczone w latach, miesiącach, a nawet dniach (w przypadku tzw. „chwilówek”), na różne kwoty, a do tego z uwzględnieniem dodatkowych opłat i kosztów, których nazw, funkcji i wysokości nie da się w prosty sposób zestawić z podobnymi stosowanymi przez innych kredytodawców. Z tego względu ustawodawca przewidział zestandaryzowany wskaźnik, w postaci RRSO, który może posłużyć konsumentowi do dokonania porównań między konkurencyjnymi ofertami kredytowymi i wybrania najkorzystniejszej.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania jest to całkowity koszt ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym (art. 5 pkt 12 ukk). Z uwagi na fakt, iż jest obliczany na podstawie wzoru określonego w ustawie (załącznik nr 4 do ustawy o kredycie konsumenckim), powinien stanowić pewną i ścisłą informację o prawdziwym koszcie kredytu w skali rocznej. Wskaźnik ten pozwala konsumentowi nie tylko dokonać rozróżnienia między poszczególnymi ofertami pożyczek (kredytów), ale również zweryfikować, czy kredytodawca (pośrednik kredytowy) nie zawarł w umowie o kredyt konsumencki kosztów, o których nie informował wcześniej np.

w reklamie w mediach lub na swojej stronie internetowej albo też w formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, o którym mowa w art. 14 ukk.

Z okoliczności niniejszej sprawy wynika, że przed zawarciem umowy informację o RRSO pożyczki udzielanej przez Net Credit sp. z o.o. konsument może uzyskać poprzez wejście na etapie składania wniosku online w odnośnik na stronie internetowej www.netcredit.pl, co powoduje wyświetlenie formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego. Strona podała również, że wysokość RRSO wskazywana była (do dnia 22 lipca 2013 r.) również w formularzu informacyjnym wysyłanym do pożyczkobiorcy (za pomocą poczty elektronicznej) po zawarciu umowy o kredyt konsumencki.

Należy zwrócić w tym kontekście uwagę na fakt, iż żadna z powyższych metod nie spełnia podstawowej przesłanki określonej w art. 30 ust. 1 ukk, a mianowicie, zawarcia istotnych informacji dotyczących kredytu konsumenckiego **w samej umowie**. Przedsiębiorca podnosi, iż stosowany przez siebie formularz informacyjny stanowi załącznik do umowy o kredyt konsumencki, wobec czego należy uznać obowiązek określony w art. 30 ust. 1 pkt 7 ukk za spełniony. Powyższe rozumowanie nie może jednak zostać zaakceptowane, gdyż *ratio legis* cytowanego przepisu sprowadza się do zgromadzenia najważniejszych danych o stronach umowy, produkcie, jego kosztach, obowiązkach i prawach konsumenta w jednym dokumencie.

Koresponduje to z zasadą wyrażoną w art. 29 ust. 3 ukk, iż umowa powinna być sformułowana w sposób „jednoznaczny i zrozumiały”. Z całą pewnością nie spełnia tego wymogu załączenie do umowy formularza informacyjnego, który pełni odmienną funkcję. Dane w nim zawarte przedstawiają ofertę Przedsiębiorcy, którą zobowiązuje się on utrzymać przez określony w formularzu czas. RRSO podane w formularzu nie może być zatem traktowane jako uzgodniony element umowy o kredyt konsumencki. W ocenie Prezesa UOKiK, przekazanie informacji o RRSO w opisany sposób nie daje konsumentowi pewności, czy ma do czynienia z ostatecznym ustaleniem czy też z nieaktualną informacją (ofertą).

Z uwagi na powyższe, należy uznać, że Net Credit sp. z o.o. w istocie nie wskazywała w umowach o kredyt konsumencki informacji o RRSO, co **należy uznać za praktykę bezprawną**.

Po wszczęciu niniejszego postępowania Strona zadeklarowała, iż zmieniła swoją praktykę (począwszy od 22 lipca 2013 r.) i podaje RRSO w Harmonogramie stanowiącym część umowy o kredyt konsumencki (Ramowej Umowy Pożyczki). Prezes UOKiK przeanalizował dokumenty przedłożone przez Przedsiębiorcę na poparcie ww. twierdzeń (umowy o kredyt konsumencki wraz załącznikami i wszelkimi dokumentami związanymi z umową) i uznał, że dokumentem umowy o kredyt konsumencki, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ukk jest Ramowa Umowa Pożyczki. Stanowi ona redakcyjną całość, natomiast załączniki (Harmonogram, Tabela opłat) mogłyby być postrzegane jako jej część, jeżeliby były z nią trwale połączone (o czym świadczyłyby np. podpis pod całością dokumentu, zachowana numeracja stron, a w przypadku dokumentu elektronicznego – zapisanie i przesyłanie w jednym pliku). Skoro Harmonogram jest osobnym dokumentem (plikiem elektronicznym), to nie spełnia wymogów określonych w art. 29 i 30 ukk, tj. informacje w nim zawarte nie będą traktowane jako podane w umowie o kredyt konsumencki. Takie podejście jest elementem ochrony konsumentów zgodnym z *ratio legis* cytowanych uregulowań, którym jest zapewnienie słabszej stronie umowy jednoznacznej i zrozumiałej,

a do tego kompletnej informacji o wszelkich istotnych okolicznościach prawnych i faktycznych związanych z umową kredytu konsumenckiego.

Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK uznał, że przedsiębiorca nie zaniechał stosowanej praktyki.

Ad II pkt 3. Niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym.

Zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. W takim wypadku konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, **z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu** (art. 54 ust. 1 ww. ustawy). W celu ułatwienia wyliczenia kwoty jaką trzeba zwrócić ustawodawca nakazał by w umowie kredytu podawać kwotowo odsetki należne w stosunku dziennym w wypadku odstąpienia od umowy (art. 30 ust. 1 pkt 15 ukk).

W toku postępowania Prezes UOKiK ustalił, że w zawieranych umowach Przedsiębiorca nie podaje informacji o kwocie odsetek od kredytu należnych w stosunku dziennym. Brak ten może utrudniać konsumentowi podjęcie decyzji o odstąpieniu od umowy, gdyż wiąże się z nią niepewność co do kosztów, które obowiązany będzie ponieść oraz konieczność dokonania dodatkowych kalkulacji. Może to zniechęcić go do skorzystania z przysługującego mu uprawnienia do odstąpienia od umowy.

Niezależnie od powyższego (wpływu na decyzję konsumenta), bezprawnym jest już sam brak informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych pożyczkodawcy w przypadku odstąpienia od umowy.

Deklaracja Net Credit sp. z o.o., iż zaniechała opisanej praktyki, nie znajduje potwierdzenia w faktach. Przedsiębiorca wskazał w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r., iż od 22 lipca 2013 r. podaje „*kwotowo odsetki w stosunku dziennym dla poszczególnych kwot pożyczek.*” w Tabeli opłat i formularzu informacyjnym. Na dowód powyższych twierdzeń załączył do pisma stosowne wydruki: przykładowe formularze informacyjne oraz print-screensy (zrzuty obrazu wyświetlającego się na monitorze komputera) Tabeli opłat.

Prezes UOKiK ustalił jednak, na podstawie przesłanych materiałów, że informacja o odsetkach w stosunku dziennym należnych Net Credit sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy (art. 30 ust. 1 pkt 15 ukk) nie znajduje się w umowie o kredyt konsumencki, ani też – mimo deklaracji przedsiębiorcy – w Tabeli opłat lub formularzu informacyjnym. Należy przy tym zaznaczyć, iż dwa ostatnie wymienione dokumenty nie stanowią, w ocenie Prezesa UOKiK, części umowy o kredyt konsumencki. Zamieszczenie informacji o odsetkach należnych w przypadku odstąpienia od umowy w tych dokumentach i tak nie oznaczałoby zatem wypełnienia wymogu stawianego przez art. 30 ukk., tj. zawarcia ich w umowie o kredyt konsumencki.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK stwierdził, iż Net Credit sp. z o.o. jako pośrednik kredytowy nie wywiązuje się z obowiązku podawania informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym od konsumenta, który odstępuje od umowy o kredyt konsumencki. Tym samym przedsiębiorca powyższy narusza prawo, co powoduje

iz przesłankę bezprawności należy uznać w przypadku przedstawionego zarzutu za wypełnioną.

Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów sformułowała definicję negatywną pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, stanowiąc w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. W świetle art. 1 ust. 1 uokik (podejmowanie ochrony konsumentów w interesie publicznym) należy przyjąć, że **ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego konsumenta będącego kontrahentem przedsiębiorcy**. Przedmiotem ochrony nie są zatem interesy indywidualnego konsumenta lub grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich – aktualnych lub potencjalnych klientów – traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 10 lipca 2008r., sygn. VI ACa 306/08)¹⁵.

Stanowisko to potwierdzone zostało również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 września 2003 r. (sygn. akt: I CKN 504/01) stwierdził, iż: *„nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów”*.

Stroną umowy pożyczki oferowanej przez Net Credit sp. o.o. może być każdy pełnoletni użytkownik Internetu - oferta kierowana jest do ogółu i jest powszechnie dostępna z każdego miejsca w kraju..

Zgodnie z poglądem, który zaprezentował Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z 13 stycznia 2009 r.: *„jeżeli potencjalną daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach, to ma miejsce naruszenie zbiorowych interesów”* (sygn. akt: XVII Ama 26/08).

W świetle powyższego, należy uznać, iż w rozpatrywanym stanie faktycznym, zachowanie Net Credit sp. z o.o. nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz może wpływać niekorzystnie na interesy potencjalnie nieokreślonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy ewentualnych kontrahentów przedsiębiorcy.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że wszystkie przesłanki z art. 24 ust 1 i 2 uokik zostały spełnione, co oznacza, iż Net Credit sp. z o.o. dopuściła się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w punktach I i II sentencji decyzji.

Ad III. Kary pieniężne.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes UOKiK ma kompetencję do ukarania przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary

¹⁵ Miąsik D., [w:] Skoczny T. (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 962.

pieniężnej w wysokości do 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Nakładanie kar pieniężnych w świetle wyżej przywołanego przepisu odbywa się co prawda na zasadzie fakultatywności, niemniej jednak – jak określa się w doktrynie – stosowanie kar pieniężnych powinno mieć miejsce w przypadkach dostatecznie wykształconych w praktyce reguł stosowania przepisów dotyczących naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.¹⁶ Zgodnie z poglądem SOKiK wyrażonym w wyroku z dnia 13 września 2011 r. w sprawie o sygn. akt XVII AmA 43/10: „*Waga naruszonego dobra i interes publiczny uzasadniają nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej.*”

Mając na względzie powyższe oraz stan faktyczny i prawny niniejszej sprawy, organ ochrony konsumentów postanowił skorzystać w przypadku praktyk opisanych w pkt I.1 oraz II.1-II.3 sentencji niniejszej decyzji z uprawnienia do nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Organ ochrony konsumentów, podejmując decyzję o nałożeniu sankcji finansowej na Net Credit sp. z o.o., miał na względzie istotną rolę ochronną jaką pełnią przepisy ustawy o kredycie konsumenckim. Jej *ratio legis* sprowadza się do zapewnienia konsumentowi jednoznacznej i zrozumiałej informacji o istotnych okolicznościach prawnych i faktycznych związanych z kredytem konsumenckim, w tym zwłaszcza dotyczących wysokości obciążeń finansowych nakładanych na pożyczkobiorcę. Przepisy prawa precyzyjnie regulują zakres i sposób przekazywania informacji zarówno przed zawarciem umowy (formularz informacyjny) jak i przy jej zawarciu. Katalog istotnych informacji dotyczących kredytu konsumenckiego zawarty w ustawie pozwala zatem kredytodawcy w prosty sposób odwzorować tę listę i zapewnić stosowny zasób wiedzy konsumentom, czy to w formie formularza informacyjnego, czy też następnie w pisemnej umowie kredytu konsumenckiego.

Należy podkreślić, iż fakt stosowania środków porozumiewania się na odległość w celu oferowania swoich usług, przekazywania informacji i zawierania umów o kredyt konsumencki nie upoważnia kredytodawcy do wybiórczego informowania swoich kontrahentów, ani też przekazywania informacji dotyczących łącznie oferty i treści umowy (formularz informacyjny jako potwierdzenie zawarcia umowy). Swoboda jaką cieszą się podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu pożyczek (może ją wykonywać każdy), jak również brak państwowego regulatora oznacza, iż muszą one same dbać o wypełnianie nałożonych na nie ustawowych obowiązków, zwłaszcza tak podstawowych jak obowiązki informacyjne.

Przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie usług finansowych, z uwagi na doniosłość tej sfery aktywności gospodarczej konsumentów, powinien przestrzegać najwyższych standardów staranności zawodowej. Pomijanie istotnych informacji lub rozproszenie ich w wielu dokumentach (w tym albo wyłącznie w formie elektronicznej) bądź też nieprzekazywanie ich w odpowiednim terminie (np. formularz informacyjny już po zawarciu umowy) mimo wyraźnych zapisów ustawowych wskazujących na sposób postępowania w tym zakresie świadczy co najmniej o **nieumyślności działań Przedsiębiorcy**.

Działanie w warunkach co najmniej nieumyślności jest z kolei przesłanką warunkującą możliwość nałożenia przez Prezesa UOKiK kary pieniężnej

---

¹⁶ M. Król - Bogomilska [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ... op. cit.*, str. 1614.

na przedsiębiorcę (art. 106 ust. 1 uokik). W niniejszej sprawie nie stwierdzono umyślności Net Credit sp. z o.o. w zakresie praktyk, o których mowa w pkt I.1 oraz II.1-II.3 sentencji niniejszej decyzji. Prezes UOKiK uznał natomiast, że przedsiębiorca ten działa bez wątpienia co najmniej w warunkach niedbalstwa, a zatem nieumyślności. Objawia się ona w pomijaniu informacji wprost wymaganych prawem, przekazywaniu ich z opóźnieniem oraz podawaniu ich bez uzasadnionego powodu zamiast w umowie o kredyt konsumencki w wielu różnych dokumentach, które *de facto* (mimo postanowienia Ramowej Umowy Pożyczki nazywających pisma takie jak Harmonogram czy Tabela opłat „integralnymi częściami umowy”) nie tworzą jednego spójnego dokumentu. Nie sposób pominąć fakt, że spowodowany tym „chaos informacyjny” spotęgowany jeszcze faktem, iż dokumenty przekazywane są w formie elektronicznej, bez podpisów stron, nie szkodzi kredytodawcy, natomiast może mieć negatywne skutki dla konsumenta. Ten ostatni może z łatwością określić informacje przeczytać.

Jako dodatkową okoliczność skłaniającą do zastosowania kary pieniężnej należy wskazać **fakt zawierania przez Net Credit sp. z o.o. umów na odległość.** Z jednej strony, taka forma prowadzenia działalności jest pożądana i często dogodna dla konsumentów, z drugiej jednak - stwarza wiele możliwości nadużyć po stronie przedsiębiorcy, zwłaszcza w zakresie prawa do informacji o produkcie. W ocenie Prezesa UOKiK, wsparciem dla rozwoju usług elektronicznych jest nie odstępowanie od nakładania kar, lecz przeciwnie – szczególna piecza nad rynkiem usług internetowych i piętnowanie zachowań niepożądanych (wprowadzanie w błąd, dezinformacja), co sprzyja wzrostowi zaufania po stronie konsumentów do tego segmentu rynku. Takie stanowisko jest zgodne między innymi z celami jakie zakłada cytowana już dyrektywa 2002/65/WE z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość (...), która wskazuje na potrzebę ustanowienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów tych usług. Jak wskazano w pkt 5 preambuły: *„Z uwagi na niematerialny charakter usługi finansowe szczególnie nadają się do sprzedaży na odległość i ustanowienie ram prawnych regulujących sprzedaż usług finansowych na odległość powinno zwiększyć zaufanie konsumentów do wykorzystywania nowych technik sprzedaży na odległość usług finansowych, takich jak handel elektroniczny”.*

Orzecznictwo sądowe wskazuje, że w przypadku kar przesłankami, które należy brać pod uwagę, są m.in.: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., sygn. akt I CKN 793/98). Pierwsze dwa elementy uwzględnione zostały przy wymiarze kar za poszczególne praktyki.

Odnośnie celów kary należy wskazać, że nakładana przez Prezesa UOKiK kara finansowa pełni **trojako funkcję: represyjną, prewencyjną i edukacyjną.** Należy przy tym wyróżnić funkcję prewencji indywidualnej i prewencji ogólnej. Kara ma zniechęcić Net Credit sp. z o.o. do stosowania takich samych lub podobnych praktyk antykonsumenckich w przyszłości oraz odstraszać innych przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich (kredytodawców, pośredników kredytowych) od zachowań (działań lub zaniechań) skutkujących dezinformacją po stronie kredytobiorcy. Kara ma zatem sprzyjać ugruntowaniu najwyższych standardów ochrony konsumenta usług kredytowych. Zważyć bowiem należy na dużą skalę naruszeń zbiorowych interesów konsumentów przez przedsiębiorców prowadzących działalność finansową.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W **art. 111 uokik** wskazano jedynie przykładowo, iż organ ochrony konkurencji

i konsumentów winien wziąć pod uwagę **okres, stopień i okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenia przepisów ustawy**. Czynniki te można ocenić łącznie dla wszystkich sankcjonowanych naruszeń z uwagi na ich podobny charakter (naruszenie obowiązków informacyjnych określonych w ustawie o kredycie konsumenckim).

Odnosnie **okresu naruszenia**, Prezes UOKiK ustalił, iż w przypadku wszystkich sankcjonowanych praktyk rozpoczął się on 10 listopada 2011 r. Praktyka określona w pkt. I.1 sentencji (nieprzekazywanie formularza informacyjnego przed zawarciem umowy) została zaniechana 22 lipca 2013 r. Pozostałe (II.1-II.3) są przez Net Credit sp. z o.o. stosowane w dniu wydania niniejszej decyzji. Praktyki Prezes UOKiK uznał zatem każdorazowo za długotrwałe.

Przedsiębiorca **nie naruszył dotychczas przepisów ustawy** o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stopień naruszenia jest w przypadku poszczególnych praktyk umiarkowany lub umiarkowanie wysoki, gdyż przedsiębiorca bezpośrednio narusza prawo konsumentów do informacji o usłudze poprzez obiektywnie bezprawne działania. Negatywny wpływ na ich interesy ekonomiczne jest natomiast jedynie potencjalny – nie wykazano działań zmierzających wprost do pokrzywdzenia konsumentów pod względem finansowym (np. praktyk celowo wprowadzających w błąd).

Do **okoliczności naruszenia** należy zaliczyć działanie Net Credit sp. z o.o. w warunkach masowego obrotu elektronicznego (umowy zawierane na odległość przez Internet). Znaczenie – jak to już wcześniej wskazano – ma również przedmiot działalności Strony, a mianowicie udzielanie krótkoterminowych pożyczek nie objęte nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego i nie obwarowane w istocie żadnymi ograniczeniami prawnymi. Połączenie powyższych okoliczności sprawia, iż umowy zawierane przez konsumentów są ryzykowne. Kontrahenci Net Credit sp. z o.o. z uwagi na brak bezpośredniego kontaktu z przedsiębiorcą muszą w pełni zaufać danym przekazywanym im przez tego przedsiębiorcę. Decyzje konsumentów dotyczące samego zawarcia umowy, podejmowane w trakcie jej trwania jak i po jej zakończeniu (np. sprzeciwienie się pobieraniu kosztów nieprzewidzianych umową, podjęcie decyzji o odstąpieniu od umowy, a w przypadku braku wymaganych informacji – decyzji o spłacie kredytu bez odsetek) warunkowane są natomiast posiadaniem określonego ustawa zasobu informacji.

Z istoty obowiązku, o którym mowa w art. 13 i 14 ukk (przedkontraktowy obowiązek przekazywania formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego) wynika, że **praktyka opisana w pkt. I.1. niniejszej decyzji realizowała się przed zawarciem umowy**, przy czym jej skutki mogły wystąpić na etapie zawierania umowy. Wniosek ten wynika z faktu, iż przekazanie formularza informacyjnego z opóźnieniem, tj. w zasadzie jako potwierdzenie zawarcia umowy, mogło wpływać na poziom wiedzy konsumenta o warunkach pożyczki w momencie zawierania umowy – zwłaszcza w warunkach szybkiego jej zawierania (tzw. chwilówka).

Praktyki opisane w **pkt. II.1 – II.3** sentencji niniejszej decyzji (brak określonych informacji w umowie) przejawiały się **na etapie zawierania umowy z ewentualnym skutkiem w trakcie jej wykonywania**. Przykładowo, brak informacji o całkowitej kwocie do zapłaty mógł skutkować spłatą zbyt małej sumy i naliczeniem odsetek za opóźnienie.

Net Credit sp. z o.o. w roku poprzedzającym wydanie niniejszej decyzji, tj. 2013, osiągnęła **przychód w wysokości [usunięto] zł** co oznacza, że **maksymalna kara za każdą z praktyk osobno wynosić może [usunięto] zł**, co stanowi 10% przychodu.

Ad II. 1. Kara za naruszenie opisane w pkt I. 1. (nieprzekazywanie formularza informacyjnego przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki).

Pierwsza z kar określonych w sentencji niniejszej decyzji wymierzona została za nieprzekazywanie formularza informacyjnego przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki.

Praktyka niniejsza jest negatywnie oceniana przez Prezesa UOKiK, gdyż skutkuje deficytem informacji po stronie konsumenta w tak istotnym momencie jak zawieranie umowy. Kwestia stopnia i okoliczności – poruszona już powyżej w uzasadnieniu – oceniona została przez pryzmat szkodliwości. Jak wskazano, w postępowaniu nie wykazano bezpośrednich skutków finansowych stosowanych praktyk na konsumentów. Praktyka prowadzi jednak do odebrania konsumentom istotnego uprawnienia, a mianowicie możliwości spokojnego zapoznania się z ofertą zapisaną w postaci formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego. Ponadto nie sprzyja budowaniu zaufania konsumentów do transakcji prowadzonych drogą elektroniczną.

Zdaniem Prezesa UOKiK zatem, stopień naruszenia w ww. okolicznościach jest **umiarkowanie wysoki**. Na korzyść przedsiębiorcy przemawia fakt, iż konsument w ogóle mógł mieć dostęp do informacji zawartych w formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, gdyż na stronie internetowej Net Credit sp. z o.o. po wciśnięciu odpowiedniego przycisku formularz ten wyświetlał się, jednakże bez możliwości jego zapisu na dysku konsumenta. Praktyka powyższa nie prowadzi wprost, a co najwyżej potencjalnie może doprowadzić, do powstania po stronie konsumentów szkody majątkowej, może natomiast powodować ich dezorientację i brak znajomości istotnych informacji dotyczących oferty kredytu konsumenckiego.

Mając na uwadze powyższe, w tym długi, ponadroczny okres stosowania praktyki (10 listopada 2011 – 22 lipca 2013 r.), w oparciu o wartość przychodu skarżonego przedsiębiorcy, ustalono **kwotę bazową pierwszej kary** w wysokości **[usunięto] zł**, co stanowi **[usunięto] % przychodu**.

Po ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć **wystąpienie okoliczności łagodzących i obciążających**, które mają wpływ na wysokość kar. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK stwierdził **wystąpienie okoliczności łagodzącej w postaci zaniechania** przez Net Credit sp. z o.o. stosowania praktyki określonej w pkt I. 1 sentencji. Okoliczność ta powoduje **obniżenie kwoty bazowej o 30%**. Jednocześnie ustalono **okoliczność obciążającą** związaną z praktyką, którą jest znaczny zasięg naruszenia wiążący się z faktem oferowania pożyczek za pomocą strony internetowej, co oznacza, że kontrahentem przedsiębiorcy mógł być każdy konsument w Rzeczypospolitej Polskiej korzystający z Internetu. Okoliczność ta powoduje **podwyższenie kwoty bazowej kary o 20%**.

Po uwzględnieniu wyżej wymienionych okoliczności łagodzącej i obciążającej, kwotę bazową pierwszej kary obniżono o 10 %. Oznacza to nałożenie kary w wysokości **11 860 zł (jedenaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt złotych)**, co stanowi **[usunięto] % przychodu** przedsiębiorcy za rok 2013 r. i **[usunięto] % kary maksymalnej**.

Kara w takim wymiarze jest stosowna do opisanych okoliczności, stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i adekwatna do możliwości finansowych przedsiębiorcy.

Ad III. 2. Kara za naruszenie opisane w pkt II. 1. (niepodawanie w umowach o kredyt konsumentowi informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta).

Druga z kar nałożona została za niepodawanie w umowach o kredyt konsumentowi informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta, która to praktyka przejawia się na etapie zawierania umowy z ewentualnymi skutkami w trakcie jej wykonywania.

Szkodliwość niniejszej praktyki jest umiarkowana. Brak ww. informacji może powodować żądanie przez przedsiębiorcę nadmiernych kwot pieniędzy lub błąd konsumenta co do wysokości jego należności i w rezultacie konieczność zapłaty odsetek za opóźnienie. Okolicznościami naruszenia jest oferowanie usług finansowych w warunkach kontraktowania na odległość, na co wskazywano już wcześniej w uzasadnieniu. W ocenie Prezesa UOKiK, taki sposób prowadzenia działalności gospodarczej nakłada na przedsiębiorcę obowiązek zachowania szczególnej rzetelności w zakresie informowania swoich kontrahentów. Na korzyść Net Credit sp. z o.o. przemawia fakt, iż przedsiębiorca w ogóle podaje informację o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta w Harmonogramie. Jest on jednak, jak wskazano powyżej, niezależny od umowy o kredyt konsumentowi, co prowadzi do rozproszenia informacji, które zgodnie z ukk konsument powinien otrzymać na piśmie w formie jednego kompletnego dokumentu.

Mając na uwadze powyższe, w tym długotrwałość stosowania praktyki (od 10 listopada 2011 r.), w oparciu o wartość przychodu skarżonego przedsiębiorcy, ustalono **kwotę bazową drugiej kary** w wysokości **[usunięto] zł**, co stanowi **[usunięto] % przychodu**.

Po ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć wystąpienie okoliczności łagodzących i obciążających, które mają wpływ na wysokość kary. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK za **przesłankę złagodzenia kary** za naruszenie z pkt II. 1 sentencji przyjął pozytywną reakcję Net Credit sp. z o.o. na wszczęcie niniejszego postępowania. Nie doprowadziło to jednak do pełnego zaniechania stosowanej praktyki. Oznacza to obniżenie kwoty bazowej drugiej z kar o 10 %.

Jednocześnie ustalono **okoliczność obciążającą** związaną z praktyką, którą jest znaczny zasięg naruszenia wiążący się z faktem oferowania pożyczek za pomocą strony internetowej, co oznacza, że kontrahentem przedsiębiorcy mógł być każdy konsument w Rzeczypospolitej Polskiej korzystający z Internetu. Okoliczność ta powoduje **podwyższenie kwoty bazowej kary o 20%**.

Po uwzględnieniu wyżej wymienionych okoliczności łagodzącej i obciążającej, kwotę bazową drugiej kary podwyższono o 10 %, co oznacza nałożenie kary w wysokości **14 496 zł (czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** i stanowi **[usunięto] % przychodu** przedsiębiorcy za rok 2013 r. tj. **[usunięto] % kary maksymalnej**.

Kara w takim wymiarze jest stosowna do opisanych okoliczności, stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i adekwatna do możliwości finansowych przedsiębiorcy.

Ad. III. 3. Kara za naruszenie opisane w pkt II. 2 sentencji (niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania).

Trzecia z kar nałożona została za niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, która to praktyka przejawia się na etapie zawierania umowy z ewentualnymi skutkami w trakcie jej wykonywania.

Szkodliwość niniejszej praktyki jest umiarkowana. Brak ww. informacji może powodować żądanie przez przedsiębiorcę nadmiernych kwot pieniędzy, przy jednoczesnym braku możliwości weryfikacji przez konsumenta, czy oferowany przed zawarciem umowy poziom rzeczywistego oprocentowania potwierdza się po podliczeniu wszystkich kwot, opłat i kosztów, które konsument musi zwrócić. Okolicznościami naruszenia jest oferowanie usług finansowych w warunkach kontraktowania na odległość, na co wskazywano już wcześniej w uzasadnieniu. Z uwagi na wielość ofert pożyczek krótkoterminowych przy jednoczesnej różnorodności pobieranych opłat, wysokości kosztów i prowizji czy też stosowanych zabezpieczeń, informacja o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania kredytu konsumenckiego jest niezwykle istotnym, obiektywnym wskaźnikiem pozwalającym te oferty porównać.

Na korzyść Net Credit sp. z o.o. przemawia fakt, że konsument mógł znaleźć informację o RRSO w inny sposób, tj. przykładowo na stronie internetowej przedsiębiorcy lub w formularzu informacyjnym.

Mając na uwadze powyższe, w tym długotrwałość stosowania praktyki (od 10 listopada 2011 r.) , w oparciu o wartość przychodu skarżonego przedsiębiorcy, ustalono **kwotę bazową trzeciej kary** w wysokości **[usunięto] zł**, co stanowi **[usunięto] % przychodu**.

Po ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć wystąpienie okoliczności łagodzących i obciążających, które mają wpływ na wysokość kary. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK za **przesłankę złagodzenia kary** za naruszenie z pkt II. 2 sentencji przyjął pozytywną reakcję Net Credit sp. z o.o. na wszczęcie niniejszego postępowania. Nie doprowadziło to jednak do pełnego zaniechania stosowanej praktyki. Oznacza to obniżenie kwoty bazowej drugiej z kar o 10 %.

Jednocześnie ustalono **okoliczność obciążającą** związaną z praktyką, którą jest znaczny zasięg naruszenia wiążący się z faktem oferowania pożyczek za pomocą strony internetowej, co oznacza, że kontrahentem przedsiębiorcy mógł być każdy konsument w Rzeczypospolitej Polskiej korzystający z Internetu. Okoliczność ta powoduje **podwyższenie kwoty bazowej kary o 20%**.

Po uwzględnieniu wyżej wymienionych okoliczności łagodzącej i obciążającej, kwotę bazową trzeciej kary podwyższono o 10 %, co oznacza nałożenie kary w wysokości **14 496 zł (czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** i stanowi **[usunięto] % przychodu** przedsiębiorcy za rok 2013 r. tj. **[usunięto] % kary maksymalnej**.

Kara w takim wymiarze jest stosowna do opisanych okoliczności, stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i adekwatna do możliwości finansowych przedsiębiorcy.

Ad. III. 3. Kara za naruszenie opisane w pkt II.3 sentencji (niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych Net Credit sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy).

Czwarta z kar nałożona została za niepodawanie w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych Net Credit sp. z o.o. w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, która to praktyka przejawia się na etapie zawierania umowy z ewentualnymi skutkami w trakcie jej wykonywania.

Szkodliwość niniejszej praktyki jest umiarkowana. Brak ww. informacji może utrudnić konsumentowi wykonanie prawa do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny. Należy założyć, że przed skorzystaniem z ww. uprawnienia konsument chce znać konsekwencje finansowe swojej decyzji. Brak informacji o oprocentowaniu okresu od otrzymania pożyczki do momentu jej zwrotu na skutek odstąpienia może go do podjęcia tej decyzji zniechęcić.

Okolicznościami naruszenia jest oferowanie usług finansowych w warunkach kontraktowania na odległość. Jak to już wskazywano wcześniej, tego typu działalność (opartą o środki komunikacji elektronicznej, bez osobistego kontaktu z kredytodawcą lub pośrednikiem) przedsiębiorca winien zorganizować w taki sposób, ażeby konsument nie był pozbawiony istotnych informacji dotyczących produktu lub uprawnień związanych z jego nabyciem. Net Credit sp. z o.o. tymczasem nie podaje w umowach informacji o odsetkach należnych za okres od otrzymania pożyczki do dnia zwrotu w związku z odstąpieniem konsumenta od umowy, co może zniechęcać pożyczkobiorcę do skorzystania z tego uprawnienia.

Mając na uwadze powyższe, w tym długi okres stosowania praktyki (od 10 listopada 2011 r.) , w oparciu o wartość przychodu skarżonego przedsiębiorcy, ustalono **kwotę bazową czwartej kary** w wysokości **[usunięto] zł**, co stanowi **[usunięto] % przychodu**.

Po ustaleniu kwoty bazowej należy rozważyć wystąpienie okoliczności łagodzących i obciążających, które mają wpływ na wysokość kary. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK za **przesłankę złagodzenia kary** za naruszenie z pkt II.3 sentencji przyjął pozytywną reakcję Net Credit sp. z o.o. na wszczęcie niniejszego postępowania. Nie doprowadziło to jednak do pełnego zaniechania stosowanej praktyki. Oznacza to obniżenie kwoty bazowej drugiej z kar o 10 %.

Jednocześnie ustalono **okoliczność obciążającą** związaną z praktyką, którą jest znaczny zasięg naruszenia wiążący się z faktem oferowania pożyczek za pomocą strony internetowej, co oznacza, że kontrahentem przedsiębiorcy mógł być każdy konsument w Rzeczypospolitej Polskiej korzystający z Internetu. Okoliczność ta powoduje **podwyższenie kwoty bazowej kary o 20%**.

Po uwzględnieniu wyżej wymienionych okoliczności łagodzącej i obciążającej, kwotę bazową czwartej kary podwyższono o 10 %, co oznacza nałożenie kary w wysokości **14 496 zł (czternaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych)** i stanowi **[usunięto] % przychodu** przedsiębiorcy za rok 2013 r.. tj. **[usunięto] % kary** maksymalnej.

Kara w takim wymiarze jest stosowna do opisanych okoliczności, stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i adekwatna do możliwości finansowych przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie III sentencji decyzji.

Ad IV. Koszty postępowania.

Stosownie do art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes UOKiK rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji organ ochrony konkurencji i konsumentów w wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów stwierdził naruszenie przez Net Credit sp. z o.o. przepisów ustawy (art. 24 ust. 1 i ust. 2 uokik). Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 uokik pozwalająca na obciążenie przedsiębiorcy kosztami przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa UOKiK wydatki w kwocie **57 zł (słownie: pięćdziesiąt siedem złotych)** związane z prowadzoną w toku tego postępowania korespondencją (dziesięć przesyłek za potwierdzeniem odbioru).

W związku z powyższym, należało orzec jak w pkt IV sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, karę pieniężną oraz koszty postępowania należy uiszczyć w terminie **14 dni** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w **NBP o/o Warszawa** na nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **w terminie dwutygodniowym** od dnia jej doręczenia.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie IV niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy **w terminie tygodnia** od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Piotr Adamczewski

Otrzymują:
[usunięto]